БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 161 (392)

14 АВГУСТ ЯКШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Тожикистон қишлоқ хўжалик ходимларининг ўзаро текшириш бригадаси Ўзбекистонга келди (1-нчи бет).

Андижон область пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Тошкент областида (1-нчи бет).

Меҳнаткашлар депутатлари Боёвут, Ховос район Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари область Советининг 154-нчи сайлов округи бўйича сайловлар ўтказиш тўғрисида меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг қарори (1-нчи бет).

Совет Иттифоқида (1-нчи бет).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **Н. Юсупов.** — Танқид ва ўз-ўзини танқид белгиси остида (2-нчи бет).

ТАСС ахбороти (2-нчи бет).

В. Никольский. — Корейс халқининг тарихидаги улуғ воқиа (2-нчи бет).

Барча майдонларда ғўза парваришини қизғин давом эттирайлик! (3-нчи бет).

Е. Ершова. — Силос бостиришда хатоликларга йўл қўйилмасин (3-нчи бет).

ФЕЛЬЕТОН: **Саид Аҳмад, Т. Алимов.** — Чилласи чиқмаган куёв (3-нчи бет).

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланишга бағишланган Халқаро илмий-техника конференцияси (4-нчи бет).

Ёшлар ва студентларнинг халқаро V фестивалида (4-нчи бет).

Физкультура ва спорт ишларини янада ривожлантирайлик

Физкультура ва спорт коммунистик тарбиянинг ажралмас қисмидир. Совет мамлакатида физкультура ва спорт ёшларимизни коммунистик руҳда, она-Ватанга, жонажон Коммунистик партияга, Совет ҳукуматига чексиз садоқат ва муҳаббат руҳида тарбиялашда, шунингдек халқимизнинг ижодий куч, ғайрат ва ташаббусини оширишда катта роль ўйнайди. Физкультура ва спорт халқимизни ма'навий ва жисмоний жиҳатдан тарбиялашга, меҳнаткашларнинг соғлиғини яхшилашга хизмат қилади.

Коммунистик партия XIX с'ездининг бешинчи бешйиллик план юзасидан қабул қилган директиваларида мамлакатимизда физкультура ва спортни янада кенг ривожлантириш вазифалари қўйилди. Совет давлати партия с'езди директиваларини изчиллик блан амалга ошириб, мамлакатимизда спорт ишларини янада ривожлантириш учун барча шароитни яратиб берди ва бу мақсадлар учун ҳар йили миллионларча сўм маблағ сарфламоқда. Ҳозир мамлакатимизда жуда кўп стадионлар, спорт майдонлари ва саройлари, гимнастика заллари ва сув станциялари, бассейнлар ҳамда жуда кўп спорт базалари ва алпинистлар лагерьлари ишлаб турибди.

Совет физкультура ташкилотлари партиянинг кўрсатмаларига амал қилиб, ўз ишларида каттагина муваффақиятларга эришдилар. Кейинги йилларда спортчиларимиз 2.200 мартага яқин рекорд қўйдилар, жаҳон рекордлари таблицасига 200 мартадан ортиқ ўзгариш киритдилар

Республикамизда, шу жумладан Тошкент шаҳри ва областида ҳам физкультура ҳаракати тобора кенг қулоч ёйиб, оммавий тус олмоқда. Шаҳар ва қишлоқларимиздаги физкультурачилар сафи борган сари кенгаймоқда.

Областимизда ҳозир 900 та физкультура коллективи бўлиб, бу коллективларда 72 мингта физкультурачи спортнинг ўзи севган тури блан шуғулланмоқда. Завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда, олий ва ўрта ўқув юртлари ва мактабларда янги-янги спорт коллективлари ташкил топмоқда. Бугунги кунда физкультура ва спорт чинакам умумхалқ ишига айланиб қолди. Биргина Тошкент шаҳрида шу йилнинг ўтган ярим йилида 1162 биринчи босқич ГТО значкисти, 182 иккинчи босқич ГТО значкисти ва мингларча БГТО значокисти етиштирилди. Бу вақтда 98 киши I спорт разряди, 502 киши II спорт разряди, 2040 киши III спорт разряди нормасини бажардилар. 3 кишига спорт мастери номи берилди. Ўтган йили Тошкент шаҳари бўйича ҳаммаси бўлиб 85 минг киши спартакиадаларга қатнашган эди, шу йилнинг ўтган 6 ойи мобайнида 125 минг киши спартакиадаларда иштирок этиб, спорт соҳасида яхши кўрсаткичларга эришдилар. Тошкентли айрим спортчилар спортнинг ҳар-хил турлари бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда қатнашиб, катта муваффақият қозондилар. Тошкент физкультура ташкилотларида тарбияланган, гимнастика бўйича жаҳон чемпиони Галина Рудько яқинда халқаро мусобақаларда қатнашиб, яна ғоят юксак маҳорат кўрсатди ва биринчи ўринни олди. Бу йил энг кучли полвонларнинг халқаро мусобақаларида Г. Гамарник жаҳон чемпиони деган фахрий номни олди. Тошкент физкультура техникумида тарбия олган Г. Ермоленко Ленинградда студентларнинг ёзги спартакиадасида қатнашди. У тўсиқлар орқали 80 метр масофани 10,8 секундда югириб ўтди. Бу натижа янги жаҳон рекордидир. Югириб келиб баландликка сакрашда халқаро натижага эришган. В. Баллоднинг ва енгил атлетикачи Т. Пресснинг номи ҳаммага машҳур бўлиб қолди. Т. Пресс ёшлар ва студентларнинг Варшавада ўтказилаётган халқаро фестивалида СССР терма командаси составида қатнашмоқда. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Қишлоқ меҳнаткашлари ва ёшлари ўртасида физкультура ва спорт ишларини ривожлантиришда «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятининг роли ғоят каттадир. Юзлаб ва минглаб колхозчи ёшларимиз бу жамият атрофига уюшиб спортнинг турли соҳаларини эгалламоқдалар ва ўз маҳоратларини тобора оширмоқдалар.

Областимизда физкультура ва спорт соҳасида эришилган бирқанча ютуқлар қаторида, жиддий камчиликлар ҳам бор. Физкультура ва спорт меҳнаткашлар ўртасида етарли даражада тарғиб қилинмастир. Спортнинг кураш, штанг кўтариш каби турлари яхши ривож топмаган. «Пахтакор» спорт жамиятининг кўпгина район советлари ўз вазифаларига бепарволик блан қарамоқдалар. Бу советлар колхозчи ёшлар ўртасида деярли иш олиб бормаётирлар, спортнинг меҳнатга ижобий та'сири борлигини тушунмаётирлар, ҳамон ишда сусткашлик ҳукм сурмоқда. Секциялар иши ўз ҳолига ташлаб қўйилган, машғулотлар жуда камдан-кам ўтади, спорт майдонлари ва асбоб-ускуналар қаровсиз ётибди. Бундай ҳоллар, айниқса, Верхневолинск, Чиноз, Мирзачўл, Янгийўл ва Орджоникидзе районларида кўп учрайди. Орджоникидзе районида фақат биргина «Қизил Ўзбекистон» колхозида спорт ривож топган. Бошқа колхозларда спорт ишини йўқ деса ҳам бўлади. Колхоз раислари ёшларнинг спортга бўлган қизиқишига бефарқ қараб келмоқдалар.

Область физкультура ва спорт комитети ва «Пахтакор» жамиятининг область совети қуйи советларнинг ишига қониқарсиз раҳбарлик қилмоқда. Улар жойларга бориб, ҳақиқий аҳвол блан яқиндан танишиш ўрнига, кабинетда ўлтириб, қоғозбозлик блан шуғулланмоқдалар. Яқинда бўлиб ўтган мактаб ўқувчиларининг республика спартакиадасида Тошкент область ўғил болалар командалари разряд ололмаганликлари ва область қизлар баскетбол командаси 9-нчи ўринни олганлиги, спортчи қизларнинг кўпчилиги спартакиадага келмаганлиги физкультура ва спрот ишларига қониқарсиз раҳбарлик қилинаётганлигининг натижасидир.

Область физкультура ва спорт ташкилотлари олдида турган ҳозирги муҳим вазифа—республика спартакиадасига ва келгуси йилда бўладиган СССР халқлари спартакиадасига пухта тайёргарлик кўришдан иборатдир. Бунинг учун тез вақтда шаҳар ва район физкультура ташкилотлари, «Пахтакор» қуйи жамиятлари ишидаги камчилик ва нуқсонларни бартараф қилиш, спорт коллективлари раҳбарлари мас'улиятини ошириш, секциялар ишини яхшилаш, машғулотларнинг юқори савияда ўтишини та'минлаш зарур. Спорт коллективлари ва командалари ўртасида тез-тез учрашувлар ўтказиб туриш физкультура ва спортни ривожлантиришда ижобий натижалар беради, спортчиларнинг маҳоратини оширади.

Ёшларни кўплаб спортга жалб этиш — давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим ишдир. Областимизда спорт мастерлари, чемпионлар, рекордчилар оз эмас. Уларнинг бой тажрибаларини ёшлар ўртасида кенг ёйиш, спорт мастерлари блан тез-тез ижодий учрашувлар ўтказиб туриш йўли блан ёшларни кўплаб спортга тортиш ва спортчилар сафини доимо кенгайтириб бориш керак. Айниқса, Иттифоқ ва халқаро мусобақаларда иштирок этучи спортчиларга алоҳида э'тибор бериш, уларнинг спорт малакаларини оширишлари учун тинмай ғамхўрлик қилиш зарур.

Партия ва ҳукуматимиз физкультура ва спорт ишларини ривожлантиришга доимо катта э'тибор бериб келмоқдалар. Мамлакатимизда моҳир ва довюрак спортчиларнинг сафи ҳарқанча кўпайиши учун барча шароит мавжуд. Физкультура ва спорт ишларини ҳартарафлама ривожлантирайлик, келгуси йилда Ватанимиз пойтахти Москвада бўладиган СССР халқлари спартакиадасига пухта тайёргарлик кўрайлик.

«Ташсельмаш» заводи қуюв цехида эритмани қобиқли формаларга қуйиш участкаси ташкил этилди. Янги участкада илғор прогрессив технологияга ўтиш қуйилмалар сифатини яхшилаш ва кўплаб металл тежаш имкониятини берди. **Суратда:** Қуюв цехининг технологи (чапда) **Е. Карташова** ва участка мастери **Л. Мотовилова** тайёр формаларни текшириб кўрмоқдалар.

Б. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

КПСС XX с'езди шарафига

«Ўзглавунивермаг»нинг 1-нчи промкомбинати коллективи бешинчи бешйиллик программани муддатидан бирнеча ой олдин тугаллаш ва йил охиригача қўшимча равишда бирнеча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб бериш учун астойдил курашмоқда.

Промкомбинат ишчилари ва инженер-техник ходимлари ўз зиммаларига олган бу мас'улиятли мажбуриятни шараф блан бажариш учун ишлабчиқаришдаги барча ички резервлардан унумли фойдаланмоқдалар. Улар ойлик ва квартал планларини доимо ошириб бажариб, ярим йил ичида ўтган йилнинг шу муддатига қараганда 2 миллион 35 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлабчиқардилар. Комбинатда ярим йил ичида меҳнат унумдорлиги 20 процент ортиб, 20 минг сўмликдан кўпроқ материал тежалди.

Комбинат цехлари, участка ва бригадалар ўртасида КПСС XX с'езди шарафига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш учун ўзаро социалистик мусобақа тобора авж олаётир. Бу мусобақада ғолиб чиқаётган ўртоқ Т. Водовозова бошчилик қилаётган 2-нчи цех коллективи олдинда бормоқда. Цехнинг Тожиева, Ермакова сингари ўнлаб илғор тўқувчилари смена топшириқларини икки ҳиссадан ошириб бажариш блан нуқул а'ло сифатли маҳсулот бермоқдалар.

З. МУҲАМЕДЖОНОВ.

Меҳнаткашлар депутатлари Боёвут, Ховос район Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари область Советининг 154-нчи сайлов округи бўйича сайловлар ўтказиш тўғрисида

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг қарори

Ховос районидан янги ма'мурий Боёвут райони ажралиб чиққани муносабати блан, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг 154-нчи Қоратол сайлов округининг депутати область территориясидан бошқа жойга кетгани туфайли Тошкент область ижроия комитети **қарор қилди:**

1. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1955 йил 25 июльдаги 109-нчи ва 1955 йил 23-нчи июльдаги 108-нчи қарорига мувофиқ, 1955 йил 28-нчи августда меҳнаткашлар депутатлари Ховос ва Баоёвут район Советларига, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советига 154-нчи Қатортол сайлов округидан сайловлар ўтказилсин.

2. Сайловлар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1952 йил 1 август 214-нчи Фармонига тўла риоя қилинган ҳолда ўтказилсин.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси Ҳ. ЖАЛИЛОВ.
Тошкент область ижроия комитетининг секретари Ҳ. ҚОБИЛОВ.

1955 йил 3 август, Тошкент шаҳри.

Боёвут район Советига сайлов ўтказучи район сайлов комиссиясини тасдиқлаш тўғрисида

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг қарори

«Ўзбекистон ССР Меҳнаткашлар депутатлари область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига сайлов тўғрисида Низом»нинг 35-нчи ва 36-нчи моддаларига асосан Тошкент область ижроия комитети **қарор қилди:**

Меҳнаткашлар депутатлари Боёвут район Советига сайлов ўтказадиган район сайлов комиссияси қуйидаги составда тасдиқлансин:

Сайлов комиссиясининг раиси А. С. **Битеев** — Ўзбекистон КП Баёвут район комитети коммунистик партия ташкилотидан.

Раис ўринбосари Қўчқор **Ғойипов.** — Ташкилот комитетининг коммунистик партия ташкилотидан;

Комиссия секретари Ҳабибулла **Зикриллаев** — Димитрев қишлоқ Совети ходимлари коллективидан.

Район сайлов комиссиясининг а'золари:

К. И. **Мозғовая** — УзЛКСМ район ташкилотидан.

Ойса **Вагапов** — Ўзбекистон КП район комитети коммунистик партия ташкилотидан.

Ширин **Хасанова** — Жданов номли қишлоқ хўжалик артели колхозчиларидан.

Г. Ф. Гришин — 2-нчи Боёвут пахтачилик совхози касаба союз ташкилотидан.

А. В. **Калинина** — 36-нчи ўрта мактаб ўқитучилар коллективидан.

Г. Х. **Баскаев** — 6-нчи қурилиш монтаж бошқармаси ишчи, инженер-техник ва хизматчилари коллективидан.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси Ҳ. ЖАЛИЛОВ.
Тошкент область ижроия комитетининг секретари Ҳ. ҚОБИЛОВ.

1955 йил 3 август, Тошкент шаҳри.

Ховос район Советига сайлов ўтказучи район сайлов комиссиясини тасдиқлаш тўғрисида

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг қарори

«Ўзбекистон ССР Меҳнаткашлар депутатлари область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул советларига сайлов тўғрисида Низом»нинг 35-нчи ва 36-нчи моддаларига асосан Тошкент область ижроия комитети **қарор қилди:**

Меҳнаткашлар депутатлари Ховос район Советига сайлов ўтказадиган район сайлов комиссияси қуйидаги составда тасдиқлансин:

Сайлов комиссиясининг раиси Иван Николаевич **Кубиков** — Урсатьевская станциясидаги 89-нчи ўрта мактаб ўқитучилари коллективидан.

Комиссия раисининг ўринбосари — Гумар **Ахмедов** — Ховос район тайёрлаш ташкилотининг ишчи ва хизматчилари коллективидан.

Комиссия секретари Дўсбек **Сулаймонбеков** — Ховос район халқ маорифи бўлими ходимлари коллективидан.

Район сайлов комиссиясининг а'золари:

Ях'ё Халилович **Солихов** — Давлат банка Ховост район бўлими ходимлари коллективидан.

Юсуп Султонович **Юнусов** — Ховос район соғлиқни сақлаш бўлими ходимларининг йиғилишидан.

Клавдия Степановна **Власова** — Ховос район ижроия комитети коммунистик партия ташкилотидан.

Зебинисо **Мараимова** — 19-нчи ўрта мактаб ўқитучилари коллективидан.

Карима **Каримова** — Темирйўл касалхонаси касаба союз ташкилотидан.

Виктор Димитриевич **Киселев** — Ховос район 1-нчи МТС коммунистик партия ташкилотидан.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси Ҳ. ЖАЛИЛОВ.
Тошкент область ижроия комитетининг секретари Ҳ. ҚОБИЛОВ.

1955 йил 3 август, Тошкент шаҳри.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советига сайлов ўтказучи 154-нчи сайлов округи комиссияси составини тасдиқлаш тўғрисида

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг қарори

«Ўзбекистон ССР Меҳнаткашлар депутатлари область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул советларига сайлов тўғрисидаги Низом»нинг 30 ва 31-нчи моддаларига асосан Тошкент область ижроия комитети **қарор қилди:**

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советига 154-нчи Қатортол сайлов округи бўйича сайлов ўтказучи комиссия состави қуйидагича тасдиқлансин:

Округ сайлов комиссиясининг раиси — **Сайдиғани Алимов** Тошкент район халқ маорифи бўлими Коммунистик партия ташкилотидан.

Раис ўринбосари — **Ўралбой Дунбоев** — «Сталинград» колхози Коммунистик партия ташкилотидан.

Комиссия секретари — **Саида Алимова** — «Қизил Шарқ» колхози Коммунистик партия ташкилотидан.

Округ сайлов комиссиясининг а'золари:

Марҳамат Умарова — 6-нчи болалар уйи хизматчилари коллективидан.

Сабиҳа Муслимова — 16-нчи мактаб касаба союз ташкилотидан.

Тожибой Анорбоев — «Сталинград» колхози Коммунистик партия ташкилотидан.

Ҳикмат Рихсиев — Сталин номидаги 1-нчи колхоз а'золаридан.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси Ҳ. ЖАЛИЛОВ.

Тошкент область ижроия комитетининг секретари Ҳ. ҚОБИЛОВ.

1955 йил 3 август, Тошкент шаҳри.

ТОЖИКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ ЎЗБЕКИСТОНГА КЕЛДИ

Тожикистон қишлоқ хўжалик ходимларининг бригадаси иккала қардош республика ўртасидаги мусобақа шартномасида олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини текширмоқ учун 13 августда Ўзбекистонга келди.

Делегацияга Тожикистон ССР Министрлар Советининг раиси М. Раҳматов бошчилик қилмоқда. Бригада составида юқори ҳосил усталари: — Хисор районидаги Дзержинский номли колхознинг бригада бошлиғи К. Ашурова, Молотовобод районидаги Ворошилов номли колхознинг раиси Н. Тўйчиев, Пархар районидаги Ленин номли колхоз раисининг ўринбосари А. Ашуров бор. Шунингдек қишлоқ хўжалик мутахассислари ва Тожикистон ССР область, район партия ва совет органларининг вакиллари ҳам келдилар.

Тошкент аэропортида меҳмонларни Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари С. Камолов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. Бабков, Ўзбекистон КП Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири Г. Габриэльян, Республика қишлоқ хўжалик министри М. Муҳаммаджонов, Ўзбекистон ССР Совхозлар министри Х. Жалилов ва бошқалар кутиб олдилар.

Тожикистонли меҳмонлар Ўзбекистоннинг бирқанча областьларидаги колхозлар ва совхозларда бўладилар. (ЎзТАГ).

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДА

Кеча, Тошкентга Андижон область пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси келди. Улар мусобақадош Тошкент область пахтакорларининг социалистик мусобақа шартларини қандай бажараётганликларини текширадилар. Ўзаро текшириш бригадасига Андижон область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ризаев бошчилик қилмоқда.

Ўзаро текшириш бригадаси 3 группага бўлиниб, областимизнинг Ўртасарой, Ўртачирчиқ, Юқоричирчиқ, Оҳангарон, Оққўрғон, Бўка, Пискент, Боёвут, Бекобод, Ховос районларига ва Боёвут районидаги совхозларга борадилар. Улар пахтадан мўл ҳосил етиштиришдаги, шунингдек бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олишдаги ишларни атрофлича текширадилар.

Совет Иттифоқида

Энг яхши врачлар учун клиника ординатураси

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги клиника ординатураси тўғрисидаги янги низомни тасдиқлади. Ординатуранинг асосий вазифаси район, шаҳар, область касалхоналарида мустақил ишламоқ учун малакали мутахассис врачлар тайёрлашдир.

Камида уч йил амалий иш стажи бўлган врачлар ординатурага конкурс блан қабул қилинади. Клиника ординатурасида ўқиш муддати бу йилдан бошлаб икки йиллик қилиб белгиланади.

Республикалар, ўлкалар ва областьларнинг энг яхши врачларини клиника ординатурасига тавсия қилиш таклиф этилди.

Горький гидроэлектростанциясининг котлаванига сув тўлдирилди

ГОРЬКИЙ, 12 август. (ТАСС). Бугун Горький ГЭСи қурувчилари меҳнатда катта ютуққа эришдилар: котлаванни сув блан тўлдириш тугалланди.

Кундуз соат 1 да қурилиш майдончасида шу воқиага бағишланган кўпминг кишилик митинг бўлди. Митинг қатнашчилари КПСС XX с'ездини меҳнат соҳасида янги муваффақиятлар блан кутиб олишга сўз бердилар.

Митинг тамом бўлгач, кундуз соат 2 да қурилиш бошлиғи ўртоқ Юринов юқори дамбани очиш тўғрисида буйруқ берди. Бу ишни икки бульдозер тез ва пухта бажарди. Волга суви дамбанинг очилган жойидан шовуллаб оқабошлади. Сув икки қирғоқни ювиб минут сайин кенгайтираборди; орадан кўп ўтмай сув шалола тўғонининг очиқ пролетлари орқали оқди ва котлаваннинг қуйи бьефи лиммо-лим бўлди.

13 августда гидромеханизаторлар котлаваннинг қуйи дамбасини сув блан ювдиришга киришдилар.

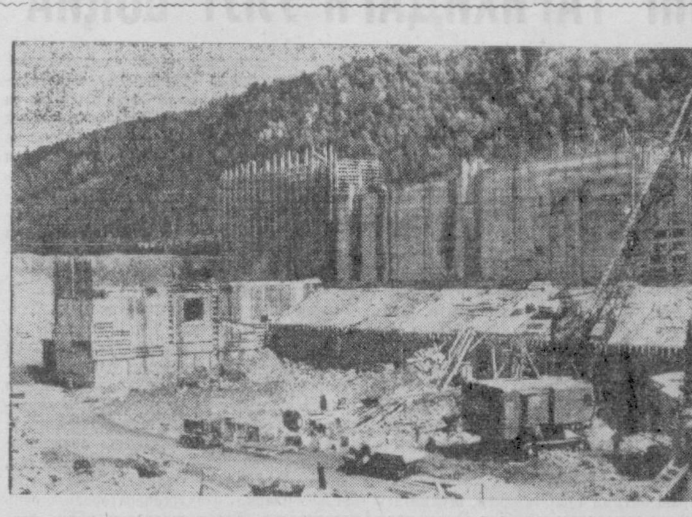

Бошқирдистон АССР. Уфа ГЭСининг шлюзига бетон ётқизилмоқда.

Г. Ефимов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ҚИРҒИЗИСТОН АРХИТЕКТОРЛАРИНИНГ С'ЕЗДИ

ФРУНЗЕ, 12 август. (ТАСС). Бугун Қирғизистон ССР архитекторларининг с'езди тамом бўлди. Республика Совет архитекторлари союзи правлениесининг раиси Е. Г. Писарской ҳисобот доклади қилди.

Республика архитекторлари шаҳарларни, ишчи поселкаларини, колхоз қишлоқларини ободонлашга катта ҳисса қўшмоқдалар: кейинги йиллар ичида барча область марказлари ва кўпгина район марказларининг бош планлари тузилди.

Қирғизистон пойтахти тобора гўзаллашмоқда. Қирғизистон опера театри, политехника институти, гидромелиорация техникуми бинолари, физкультура уйи ва бошқа ҳашаматли бинолар шаҳарнинг ҳуснидир. Кейинги йилларда янги кўчалар пайдо бўлди, майдонларнинг атрофларига бинолар қурилмоқда.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққанлар та'кидлаб ўтдиларки, республика архитекторлар союзи ҳали ўз ишларини Бутуниттифоқ бинокорлар кенгашининг талаблари асосида қайта қурган эмас, проектларда ортиқча ҳашамларга қарши суст курашмоқда. Архитекторлар қурилишларини арзонлаштириш, типовой проектлар тузиш блан кам шуғулланмоқдалар.

С'езд ишида Қозоғистон, Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон ме'морларининг вакиллари қатнашдилар.

С'езд союз правлениесини сайлади.

Қозоғистон колхозлари ва совхозларида саккиз миллион гектар қўриқ ер очилди

ОЛМАОТА, 12 август. (ТАСС). Қозоғистон ССР колхозлари ва совхозларида 8 миллион 51 минг гектар қўриқ ва бўз ер очилди. Бу эса, ўтган йили шу муддатгача ҳайдаб қўйилган ерга қараганда бир ярим миллион гектар кўп.

Республика совхозларидан 300 тадан кўпроғи қўриқ ва бўз ерларни ҳайдаб қўйиш топшириғини бажариб бўлдилар.

Одессада «Туапсе» танкери денгизчилари блан учрашув

ОДЕССА, 12 август. (ТАСС). Бугун шаҳар меҳнаткашлари «Туапсе» танкери экипажидаги 29 совет денгизчисини хурсандлик блан кутиб олдилар.

Вокзал перронида кўп кишилар иштироки блан митинг бўлди. Совет ҳукуматининг кўрган тадбирлари натижасида чанкайшичиларнинг қамоқ лагеридан қутқазиб олинган мард денгизчиларни Қораденгиз пароходчилиги бошқармаси сиёсий бўлими бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Поветкин, «Иосиф Сталин» танкерининг капитани ўртоқ Плявин ва бошқалар қизғин табрикладилар.

Йиғилганлар «Туапсе» танкерининг капитани ўртоқ Калининни гулдурос қарсаклар блан кутиб олдилар. У мана бундай та'сирли сўзларни айтди:

— Танкеримиз экипажининг а'золари кўп таҳқир қилиндилар, аммо Ватаннинг ўз фарзандларини озод қилишига биз ҳаммавақт қаттиқ ишондик. Ҳали ҳам Тайвань оролида чанкайшичиларнинг қамоқхоналарида азоб чекаётган бошқа ўртоқларимизни ҳам жонажон Совет ҳукуматимизнинг тинмай тадбирлар кўриши натижасида тез орада бу ерда кутиб олишимизга қат'ий аминмиз.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Танқид ва ўз-ўзини танқид белгиси остида

«Тошкенткабель» заводи партия ташкилотининг умумий йиғилишидан

«Ташкенткабель» заводи мамлакатга энг муҳим саноат маҳсулоти — электрокабельлар етиштириб берадиган йирик корхонадир. Броқ, йил бошидан буён бу завод пойтахт корхоналари ичида қолоқ ҳисобланиб келмоқда. Завод 6 ойлик планни бажармади. Июль ойида эса ишлабчиқариш плани 83 процент бажарилди, мамлакатга бирнеча юз минг сўмлик маҳсулот кам берилди.

Завод партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг якунларини муҳокама қилишга бағишланган йиғилиши Пленум қарорларини якдиллик блан ма'қуллаб, Пленум қарори мамлакат саноатининг тараққиёти учун катта аҳамиятга эга эканлигни такидлади. Шунинг блан бирга партия йиғилишида сўзга чиққан коммунистлар саноат корхоналарининг ишида бўлган нуқсонлар тўғрисида СССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ Н. А. Булганин докладида келтирилган камчиликлар «Ташкенткабель» заводида ҳам ҳукм сураётганлигини айтдилар.

УСКУНАЛАРДАН УНУМСИЗ ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА

Кейинги йилларда завод мукаммаллашган техника блан яхши қуролланди. Янги цехлар жиҳозланди ва ишга туширилди. Завод коллективи алюминь кабельлар ишлабчиқаришни ҳам ўзлаштирди. Броқ завод раҳбарлари ана шу муваффақиятлар блан мағрурланиб, ўзларининг асосий вазифаларига — бор ускуналардан унумли фойдаланиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни тобора купайтиришга э'тибор бермай қўйдилар.

— Агар янги техника ҳақида сўз очсангиз, бу ҳақда завод директори Сафронов икки соат махтаниб сўзлаб, чарчамайди, — деди докладчи, шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Сазонов, — лекин заводнинг ёмон ишлаётгани тўғрисида гап бошланса у ўзини оқлаш учун баҳоналар қидирабошлайди. Агар завод ишини анализ қилиб кўрсак планнинг бажарилмаётганига ҳам, ускуналарнинг бекор қолишига ҳам, ишчилар ўртасида интизомсизлик фактлари кўпаяётганига ҳам — ишлабчиқаришнинг ёмон ташкил этилгани, я'ни ишлабчиқаришга раҳбарлик қилишда беparволик ва расмиятчилик ҳукм сураётганлиги ўз-ўзидан ма'лум бўлади. Ўртоқ Сафронов шаҳар ва район партия активининг йиғилишларида завод ишида бурилиш ясаш тўғрисида кўп ва'да беради. Лекин у, заводнинг бир ме'ёрда ишлашини та'минлаш учун коммунист-раҳбарга хос ташкилотчилик кўрсатмаётир. Партия ташкилоти эса коммунистларнинг авангардлигини та'минлаш ва ишлабчиқаришга та'сир этиш учун самарали иш олиб бормаётир.

Силовой кабель ишлаб чиқариш цехининг мастери, коммунист ўртоқ Г. Ануфьриев бундай деди:

— Дарҳақиқат шаҳар ва район партия активининг йиғилишларида бизнинг адресимизга жуда кўп танқидий мулоҳазалар айтилди. Лекин завод директори ўртоқ Сафронов, бош инженер Костигов ва партия бюросининг секретари ўртоқ Павлий бу танқидлардан тегишли хулоса чиқармаётирлар.

Завод раҳбарлари илгари ўзларини оқлаш учун мис етишмайди, деб да'во қилар эдилар. Тўғри, алюминийдан кабель ясаш ўзлаштирилгунча ба'зан мис етишмай, ускуналар бекор қоларди.

— Нега июль плани бажарилмади, нега август ойининг биринчи ўн кунлигида планни бажараолмадик? деб, мастер Ануфьриев ҳақли савол берди. Ҳолбуки, кейинги ойларда ҳомаш'ё етарли эди. Планнинг бажарилмай қолишига цех ва завод раҳбарлари айбдор, улар ишлабчиқаришни яхши ташкил этмадилар, заводнинг бир ме'ёрда ишлашини та'минламадилар.

Шу йилнинг 6 ойи мобайнида сим ўраш ускуналари 4 минг соат бекор турди. Мис йўқлигидан эса прокат цехи 165 соат бекор турди, холос. Ана шу фактнинг ўзи ускуналарнинг бекор туришига хомаш'ёнинг йўқлиги эмас, ишнинг ёмон ташкил этилгани сабаб бўлаётганини кўрсатади.

Музокарага чиққан коммунистлар механизмлардан фойдаланишдаги беparволик ва мас'улиятсизлик фактларини очиб ташладилар. Бош инженер Костигов ва цех механиклари машиналарнинг парваришини яхши ташкил этган эмаслар. Ба'зи машиналар йиллаб ремонт қилинмайди. Янги ускуналар эса ўз вақтида ишга туширилмайди.

Прокат цехининг старший электриги коммунист Мельников бу цехнинг ёмон жиҳозлангани ҳақида сўзлаб, бундай деди:

— Бизнинг цех учун энг зарур нарса ҳам, энг зарарли нарса ҳам сув бўлиб қолди. Бу цехнинг иши учун сув кўп керак. Ўтган йилдан бери сувни тиндириш учун цемент ҳовузлар қуриш зарурлиги тўғрисида гапирамиз, бу тўғрида партия ташкилотининг ҳам бирнеча қарори бор. Лекин завод ма'мурияти цехнинг унумли ишини та'минлаш учун ҳовузлар қурмаётир. Натижада цехга ифлос сув берилади, шланглар қумлаб қолади, подшипникларнинг орасига қум кириб, уларни тез ишдан чиқаради. Ускуналар муддатидан илгари ишдан чиқади. Прокат цехида ҳам, бошқа цехларда ҳам запас қисмлар етишмайди. Ба'зан майда-чуйда қисмлар етишмаганлиги учун иш тўхтаб, ускуналар бекор қолади.

ИШЛАБЧИҚАРИШГА ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Котельний цехининг мастери, кекса ишчи ўртоқ Гайсинский завод коллективи олдига мамлакат тараққиёти учун энг зарур бўлган электркабельлари ишлаб чиқариш вазифаси қўйилганлигини, броқ ишлабчиқаришга раҳбарлик стилининг ёмонлигидан завод қолоқ корхона ҳисобланиб келаётгани тўғрисида сўзлаб, ма'мурият ва партия ташкилоти адресига ҳақли та'на қилди.

— Бизда 200 га яқин коммунист, 250 дан ортиқ комсомол бор, — деди — Гайсинский — лекин, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ишлабчиқариш процесси блан чуқур шуғулланмайдилар. Натижада брак маҳсулот кўп чиқарилмоқда, цехларда брак қилинган маҳсулот жойни эгаллаб ётипти. Нима учундир бу ҳол партия бюросининг секретари ўртоқ Павлийни ташвишга солмайди. Ҳолбуки, брак қилинган мис, алюминий қайтадан ишланганда ҳам, планни бажаргудек хомаш'ёга эгамиз.

Касаба союз марказий комитетининг инспектори коммунист ўртоқ Кузьмин ма'мурият ва партия ташкилоти ишчиларга нормаль иш шароити яратиб бериш тўғрисида етарлик ғамхўрлик кўрсатмаётганларини фактлар блан очиб ташлади.

Заводда қурилиш ишлари учун жуда кўп маблағ сарфланади. Лекин қурилишлар битказилмасдан фойдаланишга топширилади. Мойлаш материалларини етказиб бериш механизациялаштирилмагани учун оғир кабельлар цехида ишчиларнинг устки ва оёқ кийимлари ифлосланади. Цехларда вентиляция яхши ишламайди.

— Мен етти йилдан бери заводда ишлайман,—деди 20-нчи цех мастери Эгамбердиев,—етти йилдан бери цехларда вентиляциянинг ёмонлиги тўғрисида сўзлайдилар. Броқ, цех бошлиқлари ҳам, завод раҳбарлари ҳам бу тўғрида ҳечқандай амалий чора кўрмайдилар.

Заводда ёш ишчиларга ҳунар ўргатиш масаласига ҳам э'тибор бермайдилар. 200 га яқин мутахассис - завод бошқармасида ишлайди. Аммо, цехларда эса мутахассислар етишмагани учун ба'зи ускуналар бекор туради, ёш ишчилар тегишли техника ёрдами ололмайдилар, брак кўп бўлади.

Партия ташкилоти оммавий-тарбиявий ишларни яхши йўлга қўймаганлиги учун ишчилар ўртасида меҳнат интизомини бузиш ҳодисалари кўп бўлмоқда. Шубҳасиз бу аҳвол заводнинг бир ме'ёрда ишлашига катта халал етказмоқда.

Партия бюроси цех партия ташкилотчиларининг ишини контроль қилмайди. Айниқса 10-нчи цех партия ташкилотчиси Иванов, 20-нчи цех партия ташкилотчиси Герасимов ўртоқлар ўз вазифаларига совуққонлик блан қарамоқдалар. Бу цехларда оммавий-сиёсий иш блан ҳечким шуғулланмайди. Айниқса кечки сменада ишлайдиган ишчилар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишлар жуда бўш олиб борилмоқда.

Капиталь қурилиши бўлимининг бошлиғи А. Пермяков ва завод директори ўртоқ Сафроновнинг йиғилишдаги сўзлари ҳеч кимни қаноатлантирмади. Пермяков цехларнинг яхши жиҳозланмаганига иқрор бўлса ҳам, фақат ўзини-ўзи ҳимоя қилиш блан овора бўлди. Ўртоқ Сафронов эса: «Дарҳақиқат биз яхши ишламадик, август ойида албатта бурилиш ясаймиз» деб, илгари ҳам айтиб келган сўзларини яна такрорлади.

Партия йиғилиши кескин танқид ва ўз-ўзини танқид шиори остида ўтди. Коммунистлар завод ма'муриятидан ва партия бюросидан ишчилар коллективи ўртасида ташкилий ва сиёсий ишларни кучайтиришни, уларни КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини амалга оширишга, бешинчи бешйиллик топшириғини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этишни талаб қилдилар. Йиғилиш ишлабчиқариш планини бажариш ва ошириб бажариш учун ҳамма имкониятлар борлигини такидлаб, КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани қизитиб юбориш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш, илғор техникани дадиллик блан жорий қилиш йўли блан тез вақт ичида заводни қолоқликдан чиқариш тадбирларини белгилаб, кенг қарор қабул қилди.

Н. ЮСУПОВ.

Партия группаси ташкилотчиларининг семинари

Ворошилов номидаги «Ташсельмаш» заводи партия комитети партия группа ташкилотчиларининг ҳар ҳафтада бир марта семинарини ташкил этган эди. Яқинда ана шу семинарнинг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди.

Сўнгги машғулотларда асбоб-ускуна цехининг партия группа ташкилотчиси ўртоқ Юрицин партия группаси қандай қилиб коммунистларнинг ишлабчиқаришда авангардлигини оширишга эришганлиги ҳақида сўзлаб берди. Механика цехининг партия группа ташкилотчиси ўртоқ Трушниковнинг сўзи эса, партия ички ишларини олиб боришдаги тажрибаларни ёритишга бағишланди. Группа партия ташкилотчиси, бош технолог ўртоқ Головановнинг соғлом турмуш асосларини пропаганда қилиш тўғрисидаги доклади семинар қатнашчиларида зўр қизиқиш уйғотди.

Бундан ташқари, семинарда бошқа масалалар юзасидан ҳам бирқанча доклад тингланди.

Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг сут пунктида сутни сепаратдан ўтказишда электр қувватидан кенг фойдаланилмоқда. **Суратда:** кунига 250 литр сутни сепаратордан ўтказаётган сепараторчи ўртоқ **К. Кузнецова.**

Р. Исаев фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Бўка районида

КОЛХОЗЧИ ДЕҲҚОНЛАР УЧУН ТУРАР-ЖОЙЛАР

Бўка қишлоқ советидаги Каганович номли колхоз қишлоғи қайта қурилиб, тобора обод бўлмоқда. Колхозда 4 та янги кўча очилиб, йўл ёқасига янги турар-жойлар қурилди ва кўп дарахт кўчатлари ўтказилди. Кейинги йилларда колхозчи деҳқонлар учун янги типда 290 та турар-жой қурилди. Колхоз правлениеси, магазин, нонвойхона, ошхона учун кўпхонали бинолар қад кўтарди. Колхознинг клуби меҳнаткашларга маданий хизмат қилмоқда. Колхоз правлениеси ўрта мактаб учун 24 хонадан иборат янги бино қуришга киришди.

Колхоз электростанцияси жамоат бинолари, кўча ва колхозчилар уйини электр нури блан ёритмоқда. Колхозда тегирмон ва шоли оқлайдиган жувоз қурилиб ишга туширилди, 196 хўжалик уйи радиолаштирилди.

КОЛХОЗЛАРДА ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР

Район колхозларида янги қурилишлар миқ'ёси тобора кенгаймоқда. «Ленинизм» колхозида янги кўчиб келган колхозчилар учун 150 та янги уй қурилди. «Коммунизм», Мичурин номли, Жамбул номли колхозларда ҳам кўплаб уй қурилаётир. Район матлубот союзи колхозлардаги қурилишлар учун 1 ярим куба ёғоч, 500 кубометр тахта ажратди.

МТСДА ВОДОПРОВОД

Райондаги 1-нчи МТС қайта қурилиши туфайли янги бинолар қад кўтариб, катта кўчалар бунёдга келди. МТС да водопровод башняси қурилди. Бирярим километр узунликда водопровод тармоғи ётқизилиб, МТС ишчи-хизматчилари ва колхозчилар тоза сув блан та'минланди.

МЕҲНАТКАШЛАР СОҒЛИҒИ ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК

Район соғлиқни сақлаш бўлими меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш тадбирларини кўрмоқда. Район марказида янги поликлиника очиш планлаштирилди. Район ижроия комитети биносининг бир қисми поликлиника учун ажратилди. Ҳозир бино ремонт қилинаётир. Янги даволаш муассасасида барча қулайликлар барпо этилади. Поликлиника яқинда меҳнаткашларга хизмат қилабошлайди.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

ТАСС АХБОРОТИ

Кейинги вақтлардаги фактлар ва айниқса тўрт давлат ҳукуматлари Бошлиқлари Женева Кенгашининг якунлари халқаро муносабатлардаги кескинлик бирмунча юмшаганлигини кўрсатади.

Совет ҳукумати халқаро кескинликни янада юмшатиш ва давлатлар ўртасида ишонч ўрнатиш мақсадида Совет Иттифоқи қуролли кучларининг сонини 1955 йил 15 декабрьгача 640 минг киши миқдорида камайтиришга қарор қилди.

Қуролли Кучларнинг армия ва флот сафларидан бўшатилаётган шахсий состави ўзлари яшайдиган жойда корхоналарда, совхозларда ва колхозларда иш блан та'минланади.

ОҒИР САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА

Шахтанинг проектдаги қувват блан ишлашини та'минлаймиз

(«Узбекуголь» трестининг 9-нчи шахта бошлиғи ўртоқ И. С. МАЕВ блан суҳбат)

Бепоён мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари блан биргаликда Оҳангарон кончилари ҳам КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларини зўр кўтаринки руҳ блан кутиб олдилар. Пленумнинг «Саноатни янада ривожлантириш, техникани янада тараққий этдириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш вазифалари тўғрисида»ги қарори шаҳарнинг барча саноат корхоналарида, шу жумладан 9-нчи шахта кончилари ўртасида ҳам ишлаб чиқилди. Шахтёрлар бу қарорга жавобан кўмир қазиш ишларини янада такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва ёқилғи чиқаришни кўпайтириш юзасидан ўз зиммаларига янги, оширилган мажбурият олдилар. Шахтёрлар куни шарафига меҳнат вахтасида туриб, зўр кўтаринки руҳ блан ишлаётган коллективимиз шу кунларда кўмир қазиш топшириқларини ошириб бажараётир. Шу ойнинг ўзида исте'молчиларга пландан ташқари бирнеча эшелон кўмир жўнатилди.

Н. А. Булганиннинг КПСС Марказий Комитети июль Пленумида қилган докладида социалистик саноатнинг бутун иши чуқур анализ қилиниб, юз бераётган, олға қараб ўсишимизга халал бераётган ҳамма камчилик ва нуқсонлар очиб ташланган ва уни тугатиш йўллари кўрсатиб берилган. Худди шундай камчилик ва нуқсонлар бизнинг шахтамизда ҳам бор. Жумладан, 9-нчи шахта ҳанузгача проектда кўрсатилган миқдорда ёқилғи бермаётир, кўмир қазиш сур'атининг ўсиши жуда ҳам суст. Сўнгги 4 йил ичида биркеча-кундузда чиқарилаётган кўмир миқдори атиги 20 процент ошган. 1954 йилда шахта проектда мўлжалланган қувватининг 69 процент ҳажмида кўмир берди, холос.

Ўтган йил ер усти транспортери ёмон ҳолга келиб қолганидан авария ва простойлар кўп эди. Бирнеча километрга чўзилган транспортер лентлари ба'зида намдан букиб, юк тортаолмай, бутун шахта ишининг тўхтаб қолишига сабаб бўларди. Бу камчиликни йўқотиш мақсадида ўз кучимиз блан шахтага темир йўл изи туширишга тўғри келди. Катта қийинчиликлар блан қурилган бу темир йўл тармоғи фойдаланишга топширилиши блан ишлар анча юришиб кетди. Шахтадан чиққан кўмир эстакада орқали бункерга, ундан бевосита темир йўл вагонларига ортилабошланди. Бўш вагон етишмаганда кўмир авария складига тушадиган бўлди.

Шунингдек, ер ости транспортерларининг ишини яхшилаш учун бирмунча тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, проходка ва мустаҳкамлаш ишларининг тўғри ўтказилиши устидан назоратни кучайтирдик. Мустаҳкамлаш ишлари айрим участкаларда қайта ўтказилди, қисман жойлари ремонт қилинди. Транспортер лентасининг тез-тез узулиши кўп вақт шахтерларнинг бекор қолишига сабаб бўлар эди. Рационализаторларнинг ташаббуси блан бу камчилик ҳам тузатилди. Механик ўртоқ Ведишев транспортер лентларини бир бирига улашнинг янги усулини таклиф этди. Янги усул блан тикилган ленталар силлиқ айланабошлади ва транспортер аварияси камайди. Меҳнат унумдорлигини ошириш, мавжуд механизмлардан тўла ва унумли фойдаланиш мақсадида ишчиларнинг техника билим даражасини оширишга алоҳида э'тибор бермоқдамиз.

Ўтказилган мана шу тадбирлар шахтанинг ишини анчагина яхшилашга имкон берди. 1955 йилнинг дастлабки ярмида шахта проектда кўрсатилган қувватнинг 85 проценти ҳажмида кўмир берабошлади. Меҳнат унумдорлиги анча ошди, навалоотбойчиларнинг смена давомида бир ме'ёрда ишлашлари учун қулай шароит туғилди. 1-нчи ва 2-нчи участкаларнинг коллективлари исте'молчиларга 7 ойлик пландан ташқари бирнеча минг тоннадан кўмир жўнатдилар. 115-нчи лава цикллаб ишлаш графигини бажарди. Шахта коллективи мамлакатимиз кончиларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашиб, ВЦСПС ва СССР Кўмир саноати министрлигининг пул мукофотини олишга сазовар бўлди.

Бу шахта коллективи корхонанинг проектда мўлжалланган қувватини ўзлаштириш учун бошланган курашида дастлабки қадамдир. Транспортерларнинг бир ме'ёрда ишлаши навалоотбойчилар бригадаларида меҳнат унумдорлигини ошириш имкониятини берди.

Броқ шуни ҳам айтиш керакки, қазилган кўмирни тепага олиб чиқиш учун энди 700 миллиметрли транспортер ленталари торлик қилиб қолди. Шахтага 900 миллиметрли лента зарур бўлиб қолди. Биз навалоотбойчилар қазиган кўмирни тўкмайчочмай вагонларга етказиб бериш учун транспортерларнинг лентасини 900 миллиметрли ленталарга алмаштиришимиз керак. Аммо бу ишни муваффақиятли ўтказишимиз учун «Средазуголь» комбинати бизга лента мустаҳкамлаш жиҳозлари бериши керак. Бизда бу нарсалар етишмаётир. Бу тадбир амалга оширилса, лентадан тўкилган кўмирни териб, қайтадан лентага солиб турган ўнларча ишчини бошқа ишга кўчириш имкони туғилади ва кўмир ташиш сур'ати бирярим баравар тезлашади.

Шахтада мустаҳкамлаш ишларида йўл қўйилган камчиликларни тугатиш мақсадида ремонт бригадалари мустаҳкамланмоқда. Бу—кондаги ҳаракатни яхшилайди. Шахтага стационар чироғлар қўйилмоқда. Мана буларнинг ҳаммаси ишлабчиқариш маданиятини оширади ва техника хавфсизлигини та'минлайди.

Шу кунларда шахта ма'мурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг бутун э'тибори шахтанинг проектдаги қувватини ўзлаштиришга қаратилган. Бунинг учун мавжуд техникадан унумли фойдаланиш блан бирга, янги техникани жорий қилиш учун курашишимиз лозим.

Шу кунларда биз «Донбасс» комбайнини ўзлаштиришга тайёргарлик кўрмоқдамиз. Коллективдан уч киши комбайн машинистлигига ўқишга жўнатилди.

Оҳангарон шахтерлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'езди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, йиллик планни муддатидан илгари бажардилар, жонажон Ватанга пландан ташқари бирнеча минг тонна кўмир етказиб берадилар.

КОРЕЙС ХАЛҚИНИНГ ТАРИХИДАГИ УЛУҒ ВОҚИА

Кореянинг япон асоратчиларидан озод қилинганига эртага ўн йил тўлади. Иккинчи жаҳон урушида милитаристлар Японияснинг мағлубиятга учраганлиги натижасида Кореяни озод қилиш имконияти туғилди. Совет Армияси Корея ярим оролини оккупация қилган энг сара япон қўшинларини тор-мор келтириб, ғалаба қозонганлиги туфайли Корея халқи озодликка эришди. Япониянинг Кореядаги 40 йиллик мустамлакачилик ҳукмронлигига хотима берилди.

1945 йил 15 август куни корейс халқининг тарихида бурилиш пункти бўлди ва корейс халқи учун янги даврга ўтишни бошлаб, унга миллий мустақиллик ва тикланиш йўлини очиб берди. Бу кун Корея халқи учун миллий байрам бўлиб қолди.

Кореянинг озод қилинган халқи олдида турган проблемалар орасида бир бутун демократик Корея давлатини барпо қилиш энг муҳим проблемаларнинг бири бўлди. Корея яриморолини вақтинча бўлиб турган 38-нчи параллел линияси иккинчи жаҳон уруши тамом бўлганидан кейин иттифоқчи давлатлар бамаслаҳат қабул қилган қарорга кўра, йўқ қилиб ташланиши, мамлакатнинг шимоли ва жанубидаги халқ эса бир бутун оила бўлиб бирлаштирилиши лозим эди.

Броқ, бу йўлда жиддий ғовлар пайдо бўлди. Шимолий Корея ўзи озод бўлганидан кейиноқ мамлакатда дарҳол халқ ҳокимияти ўрнатиб, тезда демократик ўзгаришлар йўлига тушиб олди. Аммо мамлакатнинг жанубий қисмида Қўшма Штатлардан мадад олиб турган ва Ли Син Ман бошчилигидаги сотқин сиёсатчилардан иборат бўлган реакцион тўда ҳокимият теппасига чиқиб олди. Лисинманчилар тўдаси Жанубий Кореяда сиёсий террор режимини ўрнатиб, мамлакатни тинч йўл блан бирлаштиришга ҳартомонлама тўсқинлик қилабошлади. Бу тўда Корея Халқ-Демократик Республикасининг шу масала юзасидан музокаралар олиб бориш тўғрисидаги ҳамма таклифларини рад қилиш блангина чегараланиб қолмасдан, шу блан бирга, атайин ўзаро уруш чиқарди ва Шимолий Кореядаги халқ ҳокимиятини емириб ташлашга уринди.

Бу уриниш бефойда бўлиб чиқди. Лисинманчилар агрессияси ҳам, сўнгра Америка Қўшма Штатларининг ва бошқа бирқанча давлатларнинг Кореядаги урушга кенг равишда қуролли аралашуви ҳам эрксевар корейс халқининг демократик ғалабаларини емириб ташлайолмади. Корея халқи Хитой халқ кўнгиллиларининг бериб турган мададидан фойдаланиб, ўз ватанини — Корея Халқ-Демократик Республикасини шараф блан сақлаб қолди. Қарши томон жиддий ҳарбий мағлубиятга учраб уруш ҳаракатларини тўхтатишга ва 1953 йил 27 июльда ярап тўғрисидаги битимни имзолашга мажбур бўлди.

Кореядаги ярап жуда катта халқаро аҳамиятга эга бўлди. Кореядаги ярап Корея Халқ-Демократик Республикасининг Осиёда ва бутун дун'ёда тинчликни ҳимоя қилиш ишига қўшган катта ҳиссаси бўлди. Ярап битими тузилганлиги, шунингдек шу битим имзолангандан бери ўтган икки йил ичида рўй берган воқиалар халқаро жанжалли проблемаларнинг тинч йўл блан, музокаралар олиб бориш йўли блан ҳал этилиши мумкин ва лозимлигини исбот қилди.

Корея Халқ-Демократик Республикасининг халқи ўз миллий байрамининг ўн йиллигини халқ демократик тузум янада мустаҳкамланаётган вазиятда кутиб олмоқда. Ярап битими имзолангандан бери ўтган икки йил мобайнида халқ хўжалигини, я'ни уруш вақтида жуда кўп шикастланган халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш ишида катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Шу икки йил мобайнида 60 тадан кўпроқ янги катта ва ўрта саноат корхоналари ишга туширилди, бу корхоналар илғор техника блан та'минланди. Булар орасида Хичхондаги машинасозлик заводи ва автомобильлар учун запас қисмлар тайёрлаб берадиган завод, Пхеньяндаги қишлоқ хўжалик машиналари заводи, Начжиндаги кемасозлик корхонаси, Пхеньян тўқимачилик комбинати, Тэсондаги ва Киннамдаги бинокорлик материаллари ишлаб чиқарадиган катта заводлар ва бошқа корхоналар бор. Бундан ташқари уруш йилларида вайрон қилинган катта ва ўрта саноат корхоналаридан 230 тадан кўпроғи тўла равишда ёки қисман тикланди. Булар орасида Супхундаги жуда катта гидроэлектростанция, Ким Чакдаги ва Сончжиндаги металлургия заводлари, ким'ёвий ўғитлар ишлаб чиқарадиган машҳур Хиннам заводи, кўпгина кўмир шахталари, конлар ва бошқалар бор.

Саноатнинг ялпи маҳсулоти 1955 йилнинг биринчи ярмида 1953 йилнинг шу давридагига, я'ни уруш ҳаракатлари тамом бўлган даврдагига нисбатан иккиярим баравар кўпайди. Шу вақт ичида Корея Халқ-Демократик Республикасининг корхоналари маҳсулотнинг илгари республикада ишлаб чиқарилмаган бирқанча янги турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Булар — энг янги токарьлик станоклари, буғ қозонлари, электргенераторлар, оғир пресслардир. Корея заводлари чўян, ферросплав, мис, ичдан ёнар двигательларни яна ишлаб чиқарабошладилар.

Республика ҳукумати енгил саноатни ва озиқ-овқат саноатини, я'ни халқ исте'мол қиладиган товарлар ишлаб чиқарувчи саноатларни ривожлантиришга катта э'тибор бермоқда. Кейинги икки йил мобайнида ип-газлама ишлаб чиқариш 2 баравар, шойи газлама ишлаб чиқариш 4 баравар, балиқ овлаш 3,3 баравар кўпайтирилди ва ҳоказо.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам анча муваффақиятлар қўлга киритилди. Шу йилнинг биринчи ярмида қишлоқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришга давлат томонидан сарф қилинган капитал маблағларнинг ҳажми 1953 йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб тўрт баравар кўпайди. Кейинги олти ой ичида ҳукумат республика қишлоқ хўжалигига 1.000 дан кўпроқ трактор юборди ҳамда деҳқонларга олтиюз миллион вон миқдорида пул қарз берди.

Мана шуларнинг ҳаммаси Корея Халқ-Демократик Республикаси аҳолисининг моддий ва маданий ҳаёти даражасини ошириш учун мустаҳкам негиз вужудга келтирди. Чакана савдо ҳажми анча кўпайди. Бирнеча марта товарларнинг нархлари камайтирилди. Реал ишҳақи икки баравардан зиёд кўпайди. Уй-жой қурилиши тез сур'атлар блан олиб борилмоқда: кейинги икки йил мобайнида шаҳарларнинг ўзидагина бир миллион квадрат метрдан кўпроқ майдонга эга бўлган янги уй-жой бинолари қурилди; маданий-маиший хизмат кўрсатадиган кўпгина корхоналар тикланди ва янгилари қурилди.

Мана шундай куч ва ғайрат сарф қилинганлиги натижасида Корея Халқ-Демократик Республикасининг халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш соҳасида 1954 йилдан бери амалга оширилабошлаган учйиллик план муваффақиятли равишда бажарилмоқда. Уч йиллик планнинг ҳал қилучи йили бўлган 1955 йилнинг биринчи ярмида планнинг бажарилиши тўғрисида Корея Халқ-Демократик Республикаси Марказий статистика бошқармаси томонидан июль ойининг охирида э'лон қилинган ахборот тинч қурилишнинг муваффақиятларини ва тез сур'атлар блан бораётганлигини кўрсатучи далилдир. Марказий статистика бошқармасининг ахборотида айтилишича, шу ярим йиллик план ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича 101 процент бажарилган, саноат махсулоти ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 70 процент кўпайган.

Корейс халқининг тинч қурилишда эришган муваффақиятлари Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва халқ демократияси мамлакатлари томонидан Корея Халқ-Демократик Республикасига берилаётган ёрдам блан чамбарчас боғлангандир. Корея халқи ўз ижодкорлик ишида ғолиб социализм мамлакатининг дўстона ёрдамини ҳамиша олиб турипти.

1953 йил август ойида Совет ҳукумати Корея Халқ-Демократик Республикасининг халқ хўжалиги учун бир миллиард сўм, я'ни қайтиб олмаслик шарти блан бир миллиард сўм ажратди. 1955 йил июнь ойининг охирида шу ёрдам ҳисобига Корея Халқ-Демократик Республикасига 580 миллион сўмлик ҳархил ускуналар ва материаллар, шунингдек халқ исте'мол қиладиган товарлар юборилди. Юзлаб совет техника мутахассислари заводлар, фабрикалар, шахталар, электростанциялар қуриш, Корея шаҳарларининг маҳаллаларини тиклаш ва қуриш ишларида корейс ватанпарварлари блан қўлни-қўлга бериб ишламоқдалар.

Хитой Халқ Республикаси ва демократик лагерьнинг бошқа мамлакатлари ҳам Корея Халқ-Демократик Республикасига жуда катта ёрдам бермоқдалар. Бу ёрдам қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик принципларига асосланган ёрдамдир.

Корея Халқ-Демократик Республикаси ҳукумати Кореяда ярап ҳолатидан мустаҳкам сулҳ ҳолатига ўтишга зўр бериб ҳаракат қилмоқда. Бутун корейс халқининг қизғин истаги Кореяни миллий жиҳатдан бирлаштириш, тинч йўл блан бир бутун, мустақил, демократик Корея давлати барпо қилишдир. Шимолий Корея ҳукумати халқнинг мана шу истак-орзусини ифодалаб, неча марталаб конструктив таклифлар қилди. Агар иккинчи томон бу таклифларга хайрихоҳлик блан қараганда эди, Корея проблемасини оқилона ҳал қилиш та'минланган бўлур эди.

1954 йилдаги Женева кенгаши вақтидаёқ Корея Халқ-Демократик Республикаси делегацияси мамлакатнинг Шимолий қисми блан Жанубий қисми ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш тўғрисида ҳамда бутун Кореяда эркин сайлов ўтказиш йўли блан Кореянинг миллий бирлигини қайта тиклаш тўғрисида бирқанча таклифлар киритди. 1954 йил октябрь ойида Корея Халқ-Демократик Республикасининг Олий Халқ мажлиси Жанубий Кореянинг Миллат мажлисига мурожаат қилиб, ватанни тинч йўл блан бирлаштириш масаласини муҳокама қилиш учун 1955 йилда Пхеньянда ёки Сеулда Кореянинг ҳар иккала қисми вакилларининг қўшма кенгашини чақириш тўғрисида конкрет таклиф киритган эди. Олий Халқ мажлиси Шимолий Корея блан Жанубий Корея ўртасида иқтисодий ва маданий алоқа боғлаш, савдо-сотиқ қилиш, одамларнинг қатнашини ва бир-бирларига хат юбориб туришларини йўлга қўйиш тўғрисида бамаслаҳат бир фикрга келишни ҳам таклиф қилган эди.

Броқ, Жанубий Кореянинг ҳукмрон доиралари мана шу таклифларнинг ҳаммасини назар-э'тиборга олмадилар ва эркин сайлов ўтказиш асосида корейс халқининг бирлигини қайтадан тиклашга ҳечқандай манфаатдорлик кўрсатмадилар. Кейинги вақтларгача улар бу масалада ўзларининг тентаклик позицияларидан чекинмасдан, Корея Халқ-Демократик Республикасининг тинчликсеварликдан иборат ҳамма таклифларини рад қилмоқдалар ва Корея Халқ-Демократик Республикасига уруш ҳаракатларини яна бошлаб юбормоқчи бўлиб ошкора дўқ қилмоқдалар. Жанубий Кореядаги иқтисодий аҳвол ғоят оғирлашиб кетганига қарамай, уерда шу мақсад блан янгидан-янги дивизиялар ташкил этилмоқда. Лисинманчилар Кореяда ярап тўғрисидаги битимга қарши ўзларининг қўпоручилик ҳаракатларини активлаштирмоқдалар ва ҳатто бу битим ўзининг «қонуний кучини йўқотди» деб да'во қилмоқдалар. Жанубий Кореянинг ҳаддан ошган ҳукмронлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Кореядаги ярапни кузатучи бетараф комиссиясига 6 августда «ультиматум» юбориб, ундан Жанубий Кореядан чиқиб кетишни талаб қилдилар.

Броқ, лисинманчиларнинг сиёсий асабийлиги ва ҳарбий дўқлари уларнинг позициясининг кучли эмас, балки заиф эканлигини кўрсатади. Улар урушқоқлик блан шовқун-сурон кўтариб ва полиция қувғунларини кучайтириб шу блан ўз сиёсатларининг шармандаси чиққанлигини яширишга ва ватанни тинч йўл блан бирлаштиришни талаб қилаётган Жанубий Корея халқ оммасининг овозини бўғишга уринмоқдалар.

Шу блан бирга, лисинманчи бақироқларнинг тўс-тўполони ҳатто уларни қўллаб-қувватлаб турган четэл давлатларининг ҳам тобора кўпроқ аччиғини келтирмоқда.

Ўзи озод бўлган куннинг ўн йиллигини кутиб олаётган корейс халқи Кореяда тинчликни мустаҳкамлашга ва ўз мамлакатининг тинч йўл блан бирлаштирилиши ҳамда мустақиллиги учун курашни кучайтиришга қат'ий бел боғлаган.

В. НИКОЛЬСКИЙ.

Барча майдонларда ғўза парваришини қизғин давом эттирайлик!

Октябрь районидаги Андреев номли колхознинг кекса сувчиси Холбобо Бойбобоев ғўзаларни қондириб суғоришда бошқа сувчиларга намуна бўлмоқда. У, суғораётган участкалардаги ғўзалар серҳосил бўлиб етишмоқда. **Суратда: кекса сувчи Холбобо Бойбобоев.**

Н. Меламед фотоси.

УЙҒУН

Сувчи

Ой ботай деб қолган, тонгнинг нафаси
Юзларга урилар... Бўзармоқда шарқ.
Сувчи тун бўйи ҳеч мижжа қоқмасдан,
Чанқоқ ғўзаларни сувга қилар ғарқ.

Ҳисобини олар ҳар томчи сувнинг,
Тоширмас, оширмас me'ёридан ҳеч.
Бошида бир фикр: — «Вақтида суғор!
Фурсатни бир соат ўтказсанг ҳам кеч!»

Сувчи кўпни кўрган, халқ донишманди,
Ўз ишига моҳир, уста ҳунарманд.
Ғўза парвариши — касби-коридир.
Қалбини пахтазор ишқи қилган банд.

Юзлари мардона, қомати тикка,
Белбоққа қистирган яктак барини.
Бир кўз ташлаганда билар бехато
Ғўзанинг ҳолини, талабларини.

Ғайратга киради ўтказмасдан дам,
Боқиб ғўзаларнинг чанқоқ рангига.
Бутун ҳунарини ишга солади,
Катта ҳисса қўшиб ҳосил жангига.

Ҳарқанча иш бўлса аямас сувчи,
Юқори ҳосил деб тушади терга.
Кўз нуридай асрар ҳар битта гулни,
Битта шонани ҳам ташлатмас ерга.

«План юздан ошса!» — сувчининг ўйи,
Шу ўй блан тинмас кечаю-кундуз.
Кўз ўнгидан кетмас: кумуш хирмонлар,
Ҳисоби йўқ бойлик, тўкин-сочин куз.

Тарам-тарам оқар пахтазорда сув,
Гўё кўк атласда кумуш ялтирар.
Субҳи дам еллари қўзғалар аста
Ғўза япроқлари майин қалтирар.

Меҳнатда ўтади сувчининг туни,
Қаршилаб олади қуёшни тонгда.
Қонган ғўзаларга боқади хурсанд,
Қаноат ҳислари кезади онгда.

Қуёш шу'ласида товланар барглар
Чанқоқ назарини тортиб ўзига.
Сувчи шоирона турар жилмайиб,
Гўзал кўринади олам кўзига.

Кўсаклар тирсиллар, япроқлар таранг.
Бу йил план ошар, албатта юздан.
Даланинг савлати, даланинг кўрки,
Хабар берар, сувчи ҳосилдор куздан.

☆ ☆

Оққўрғонда кўзбўямачилик

Оққўрғон район раҳбарлари шу кунга қадар: «Районда ғўза парвариши жуда яхши, ғўзаларимиз мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил олмоқда...», деб область ташкилотларини ишонтириб келдилар. Уларнинг кўзбўямачиликдан иборат бўлган бу ишлари Ленинобод область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадаси а'золари томонидан очиб ташланди.

Жданов номли, Сталин номли, Каганович номли, Охунбобоев номли колхозларнинг раҳбарлари, айниқса мағрурланиб кетиб, ҳосилдан қолаётган, суғорилмаётган, чопиқ қилинмаётганлиги сабабли ҳосилни ташлаётган ғўзаларни кўрмаганлар.

Район партия комитетининг 2-нчи МТС бўйича секретари ўртоқ Бердиев даладаги ҳақиқий аҳволни бўяб кўрсатмоқчи бўлади. У, «айрим далалардаги ғўзаларнигина ўт босган, катта майдонлардаги ғўзамизда ҳосил кўп» дейди. Броқ ленинободлилар шуни аниқладиларки, ўртоқ Бердиев мақтаган участкаларда ҳам ҳосил ҳали жуда кам.

Район партия комитетининг секретари О. Усмонов, район ижроия комитетининг раиси Х. Мирзаев ўртоқлар колхоз ва МТСларнинг раҳбарлари берган нотўғри сводкаларга ишониб, ҳақиқий аҳвол блан ўзлари шахсан қизиқмаганлар. Улар кўзбўямачиликдан иборат бўлган сводкаларга ишониб, далаларга чиқмай қўйганлар. Райондаги айрим колхозларнинг раҳбарлари: «Энди ҳосилни етиштириб бўлдик» деган хотиржамлик блан ўзлари ҳам ишламай қўйганлар, колхозчиларни ҳам далада ишлашга сафарбар этмаганлар.

Районда йирик ҳисобланган Сталин номли колхознинг раиси Парпиев, Охунбобоев номли колхознинг раиси Пўлатов, Каганович номли колхознинг раис ўринбосари Раҳмонов ўртоқлар август ойида ғўза парваришини кучайтириш йўли блан ҳосилга-ҳосил қўшиш ўрнига трактор ва от культиваторларини тўхтатиш тўғрисида буйруқ берганлар. Охунбобоев номли колхознинг раиси Пўлатов 8 та от культиватори блан бир кунда 11 гектар ердаги ғўза культивация қилинди, деб айтса ҳам амалда эса колхоз далаларида битта ҳам от культиватори ишлатилмаётир.

Шу, Охунбобоев номли колхоз раҳбарлари июль ойида барча колхозчиларни далага кўчириб чиқариш ва идора ишларини ҳам бевосита даланинг ўзида олиб боришга эришган эдилар. Афсуски, ана шу ҳаракат август ойи кириши блан тўхтатиб қўйилди.

МТС директорлари (Рогачев, Мухторов ўртоқлар) август ойида ғўзаларни культивация қилиш тўғрисида ўйламаётирлар. Ҳар иккала МТС зонасида ҳам 50 процент трактор тўхтатиб қўйилган.

Юқорида кўрсатилган камчиликлар яқинда область партия комитетининг бюро мажлисида мусобақадош Ленинобод область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг а'золари иштирокида очиб ташланди. Область партия комитети Оққўрғон районида сўнгги кунларда юз берган сусткашликни қаттиқ қоралади ва ғўза парваришини ҳартарафлама кучайтириб юбориш юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Область партия комитети район партия комитетига барча колхозчиларни ва механизаторларни ғўза парваришига тўла сафарбар этиш вазифасини, ғўзани суғоришни кечаю-кундуз ўтказиш, ишнинг сифатли бўлишига эришиш, тракторларнинг тўхтовсиз ва унумли ишлашини та'минлаш, ҳашаротларга қарши курашни ҳартарафлама кучайтириб юбориш вазифасини топширди. Шу блан бирга, область партия комитети райондаги айрим колхозларнинг қолоқ участкалардаги ғўзаларини парваришини қилишни кучайтириб, яхши ғўзалар даражасига етказиб олиш учун астойдил курашишни талаб қилди.

Оққўрғон район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, МТСларнинг директорлари, колхоз правлениелари бу вазифани шараф блан адо этиш учун тез кунда ўз ишларида кескин бурилиш ясашлари, пахтакорлар ва механизаторлар оммасини ғўза парваришини ҳартарафлама кучайтириб юборишга тўла сафарбар этишлари керак.

Оқўрғон районидаги Сталин номли колхоз раиси Парпиев ишдан кўра гапни, соя-салқин жойларда ётишни яхши кўрадиган кишилардан. Шунинг учун колхозда дала ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

(Мухбир хабаридан)

Июль ойн «соз ишлади» белин боғлаб,
Махтовларни кўп эшитди, думоғ чоғлаб.
Мағрурланиб қолди шунда ман-ман раис
Мана энди хол танг бўлиб, кетди файз.

Н. Меламед чизган сурат.

Оржоникидзе районидаги Сталин номли колхознинг комсомол а'зоси ўртоқ Раҳима Ортиқова бошлиқ бўлган звено а'золари барча майдонлардаги ғўзаларни бутун ўсув даври давомида комплекс парвариш қилиб келмоқдалар. **Суратда: звено бошлиғи Раҳима Ортиқова.**

Қ. Розиқов фотоси.

Ғўза қунт блан парвариш қилинмоқда

Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхознинг ўртоқ Юсуп Йўлдошев бошлиқ бригада а'золари ўзларига қарашли 79,8 гектар ердаги ғўзани агротехника қоидаларига тўла амал қилган ҳолда қунт блан парвариш қилмоқдалар. Колхозчилар бутун майдондаги ғўзаларни ўз вақтида культивация ва чопиқдан чиқараётирлар.

Ғўзани суғоришга зўр э'тибор берилмоқда. Ҳарбир ернинг шароити ҳамда ғўзанинг сувга бўлган талаби ҳисобга олиниб суғориш табақалаштирилган ҳолда ўтказилаётир.

Бригадада 24 гектар ердаги ғўза квадрат-уялаб ўстирилмоқда. Бу ғўзалар ҳозиргача 5 марта узунасига, 3 марта кўндалангига культивация қилинди, 4 марта чопилди. Ғўза қатор ораларини янги усулда ишлаш меҳнат кунининг 50 процентини тежаш имкониятини берди.

Ўз вақтида қунт блан қилинаётган парвариш натижасида ғўзалар ёппасига ҳосил тугаётир. Кўсаклар сони кундан-кунга кўпаймоқда. Бригаданинг Ў. Маҳкамова бошлиқ звеноси далаларида айниқса мўл ҳосил тугилмоқда.

Бригадада меҳнат тўғри ташкил этилган, кучлар тўғри жойлаштирилган, интизом мустаҳкам, иш сифати доим текширилиб турилади. Бригада а'золари дала шийпонида тунайдилар.

Бригада бошлиғи ўртоқ Ю. Йўлдошев колхоз партия ташкилоти раҳбарлиги остида агитаторлар ёрдами блан колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни намунали олиб бормоқда.

Бригада а'золари ўз ютуқларини мустаҳкамлаб, август ойида фидокорона меҳнат қилиш блан мўл ҳосил тўплаш, ҳар гектар ердан давлатга камида 35 центнердан ҳосил топшириш учун бутун кучларини сафарбар қилмоқдалар.

В. БОБОХОНОВ.

ФЕЛЬЕТОН

Чилласи чиқмаган куёв

Каримжон Пўлатой деган қизга жигарсўхта бўлиб уйланганда «қўшақаринглар» деган кишиларнинг яхши нияти совун кўпигидек осмонга учиб кетди, я'ни куёв бола келинчак Пўлатойни очиқ-ойдин кўчага ҳайдаб юборди. Чунки, Каримжон ҳали куёвлик чилласи чиқмайтурибоқ Санферова деган аёлга оҳ урса ўпкаси кўриниб, ошиқи-беқарор бўлиб қолган эди.

У, ишқ ўтида куйиб, янги ёрга ўзини қипқизил бўйдоқ қилиб кўрсатди ва муроди-мақсадига етиб, унга уйланиб олди.

Бечора чиллалик куёв касалини ҳарчанд яширса ҳам иситмаси қурғур ошкора қилиб қўйди. Санферова Каримжоннинг хотини ва бола-чақаси борлигини билиб қолиб, кўпчилик ўртасида унинг юзига (Каримжонда ҳам юз деган нарса бор эди) ҳавсала блан бир тупирди-ю, уйидан чиқиб кетди.

Нима қипти? Тупирса-тупурипти-да. Бу юзга кимлар тупурмапти дейсиз. Ҳар галги одат: бир парча даструмол блан артиб олади-қўяди.

Каримжон худди шундай қилди. Галифе шимининг чўнтагидан тўянага келган ва ҳали тахи бузилмаган даструмолини олиб юзидаги нэмардлик догини артиб олди.

Қўш хотини блан қўшақаримаган Каримжон бир думалоқ ошиб яна бўйдоққа айланди. У Пискент гузарида савлат тўкиб ўтган-кетган аёллар атрофида хира пашшадек гингиллаб, уларга сигирқараш қилабошлади.

Совчиликдан юзи шивит бўлган кампирлар, олиқ-солиқдан ўтдек куйган чоллар Каримжондан юзларини тескари қилиб ўтадиган бўлиб қолишди.

Каримжон, ишқи-танҳоликда куйиб, Ўгилбу деган қизга Афлотин муҳаббат блан дардини изҳор қилди. Ўтдан-бетдан қулоғига кирган Навоий, Фузулий ғазаллари блан қоғозни куйдириб юборадиган хат ёзиб, Ўгилбунинг қўйнини пуч ёнғоққа тўлдирди.

Маҳалла куй-гузар «от ҳам бир қоқилади, икки қоқилади... энди қўшақариб тиниб-тинчиб кетар-э» деб, умид қилишди. Тўй ҳам ўтди. Ўгилбу никоҳ ковушига ҳали капаки тушмай туриб «остонаси тилладан» бўлган уйдан бир тишлаб ташланган олмадек улоқтирилди.

Тажрибакор бўйдоқ Каримжон яна сўққа бош бўлиб олди.

Таниш-билишлар «Каримжонга пискентлилар энди қиз бермайди» деб хулоса чиқаришди. Броқ шайтонга шайтонликдан дарс берадиган Каримжон ҳаммани ҳайратда қолдириб, Ширин деган қизга «Лайлим, Шириним» деб муҳаббат ўтида ҳилвираб кетган ўпкасини кўрсатди. Қиз бечора унинг гапларига лақ тушиб, турмушга чиқишга рози бўлди. Тўй-томошадан кейин Каримжон ва'да қилган бахтли ҳаёт фотопластинкасининг негативидек тескари чиқиб, Ширинхоннинг ширин турмушидан латта ҳиди келиб қолди. Чунки, Каримжонда носкашнинг хумориси тутгандек, янги хотин олиш нияти аллақачон ғалаён қилабошлаган ва жондан ширин Ширинхоннинг амиркон ковуши аллақачон кўча томонга тўғрилаб қўйилган эди.

Каримжон яна бўйдоқ...

Энди пискентлилар унга қиз бермасликка астойдил қасам ичишди. Улар Каримжонни бева хотинларнинг қарғиши бирёқли қилади, деб ўйлашган эди. Йўқ, унга бало ҳам урганн йўқ. Ҳа демай профессионал куёв — Каримжоннинг уйида яна тўй бошланиб кетди. Район матлубот союзининг ходими Осипова деган 16 ёшли қиз унинг ёйма тўрига илиниб, остонаси сийқа бўлиб кетган уйга келин бўлиб тушди.

Маҳалланинг у бошига тўй хабари етса, иккинчи бошига талоқ хабари бир кунда баббаравар етадиган бўлиб қолди.

Пискентли сурнайчилар бўш қолди дегунча таваккал қилиб Каримжоннинг уйига келаберишади. Чунки, улар қачон келмасин, барибир тўйнинг устидан чиқишларини яхши билишарди. Район ЗАГСининг никоҳ ва ажирим дафтари Каримжон уйланган ва талоқ қилган хотинларнинг номи блан тўлиб, муқовасига ҳам ўтиб кетди. Пискентда Каримжоннинг тўйларида ош емаган одам қолмади.

Одамлар Каримжон энди Осипова блан тиниб-тинчиб кетди деб ўйлашган эди. Каримжон ҳамирдан қил суғиргандек, осонгина Осиповадан қутилиб олганига анча бўлган. Каримжон яна уйланиш ниятида. Унинг Осиповадан ажрашгандан кейин Тожиева деган қиз блан дон олишиб юрганини кўрганлар, навбатдаги келин шу экан-да, деб ўйлашлари мумкин. Каримжон уни йўлдан уриб, уйланмай қўйиб юборганига хийлагина вақт бўлган.

Ҳозир Каримжон анча қуйилиб қолган эмиш, деган гаплар бор. Шундай қилмаса ҳам бўлмайди-да. Кимсан беш-олти хотиннинг эри, беш-олти боланинг отаси, Пискент район Общепитининг директори ва район матлубот союзи бошланғич партия ташкилотининг секретари Каримжон Юсупов бўлади-я.

Юзингга чарм қоплаб ол-э, номард!

Саид АҲМАД,
Т. АЛИМОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Ўринли э'тирозлар“

Шу сарловҳа блан газетанинг 6 июль сонида чиққан хабарда Гулистон район марказидаги ошхонанинг клиентларга ёмон хизмат қилиши, овқатларнинг сифати пастлиги, санитария қоидаларига риоя қилинмаслиги ва тартибсизликлар тез-тез бўлиб туриши танқид қилинган эди. Гулистон район ижроия комитети газета материали юзасидан текшириш ўтказганда, унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланган.

Район ижроия комитети ошхона ишини яхшилашга қаратилган тадбирларни белгилаган. Клиентларга қўпол муомила қилиб келган Агафия Криворотова сингари официанткалар ўз вазифасидан бўшатилган.

„Колхозларга оталик ёрдами кучайтирилсин“

Газетада шу сарлавҳа блан чиққан мақолада Оҳангарон шаҳар саноат корхоналари ўз оталикларидаги колхоз ва МТСларга амалий ёрдам бермай келаётгани, шаҳар партия ва совет ташкилотлари эса бу тўғрида қарор чиқаришдан нарига ўтмаётганликлари танқид қилинган эди.

Ўзбекистон КП Оҳангарон шаҳар комитетининг секретари ўртоқ Муллажоновнинг редакцияга хабар қилишича текширишда мақолада кўрсатилган фактлар исботланган. Текшириш натижаси шаҳар партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилинган. Бюро колхозларга оталик ёрдамини кучайтириш тўғрисида корхона бошланғич партия ташкилотларига кўрсатма берган.

Силос бостиришда хатоликларга йўл қўйилмасин

Областимиз колхозлари 1955—1960 йиллар мобайнида чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш юзасидан қабул қилган планларига биноан бу йил 200 минг тонна силос бостириш, шу жумладан маккажўхори сўтасидан 40 минг тонна силос тайёрлашлари керак. Ўтган йил область колхозларида фақат 9 минг 928 тонна силос босилган эди. Бу 1955 йилда мўлжалланган пландан 20 марта камдир.

Бу йил ҳамма колхозлар маккажўхори сўтасини биринчи марта силослайдилар, кўпгина колхозларимиз эса, маккажўхори поя ва бошқа ўсимликлардан биринчи марта силос тайёрлайдилар. Сифатли, яхши силос тайёрлаш учун силослаш техникасига қат'ий риоя қилиш ва силосни **махсус тайёрланган силос иншоотларига** босиш керак. Броқ, кўпгина колхозларимиз силос тайёрлашнинг дастлабки пайтидаёқ бирқанча хатоларга йўл қўймоқдалар. Бу эса силос материалларини бузилишига, силосни ёмон бўлиб чиқишига сабаб бўлади.

Колхозлар силос тайёрлашга киришишдан аввал силос иншоотларини текшириб чиқишлари ва уларда рўй берган камчиликларни бартараф қилишлари керак. Текширишда силос иншоотлари қуришда бирқанча камчиликларга йўл қўйилаётганлиги ма'лум бўлди. Жумладан, иншоотларнинг қандай катталигини белгилашда, айниқса унинг чуқурлигини етарли бўлишини та'минлашда лойиҳаларда кўрсатилган талабларга э'тибор қилинмаётир. Иншоотларнинг бурчаклари, деворлари лойиҳада белгиланганича ярим доирали шаклда қилинмаган, ости қунт блан текисланмаган. Ҳолбуки, силоснинг сифатли бўлиши, иншоотнинг чуқурлигига боғлиқ. Агар иншоот унчалик чуқур бўлмаса, силосга бостирилган маҳсулот яхши зичланмайди, натижада силоснинг сифатсиз ёки бутунлай нобуд бўлиши, я'ни чириб кетиши мумкин. Шунинг учун силос иншоотлари қуришда, албатта қуйидаги талабларга риоя қилиниши керак.

Силос иншоотининг ости сизот сувларидан камида 0,5 метр баландда бўлиши лозим. Силосхонанинг чуқурлиги унинг кенглиги блан баравар, ҳеч бўлмаганда 2,5 — 3,5 метр бўлиши керак. Силос ўралари ҳам камида 2,5 метр чуқурликда қурилади.

Жойларнинг тупроқ шароитига қараб, чуқур, ярим чуқур ва ерусти силос траншеялари ёки ўралари қурилади. Агар ерости сувлари чуқур турган бўлса, чуқур ўра ёки траншеялар қурилади. Агар ерости сувлари юза турса, сувнинг туриш даражасига қараб, ярим чуқур ёки ер усти иншоотлари қурилади.

Ўртасарой районидаги Свердлов номли колхозда траншея қуришда юқорида айтилган талабларга э'тибор қилмасдан ерости суви юза турган ерларда ҳам чуқур траншеялар қазиганлар. Бу траншеялар остидан сизот сувлари чиқиб турибди. Бу, албатта силос тайёрлаш учун ярамайди. Одатда траншеяларнинг чуқурлиги 2,5 — 3 метр, кенглиги: огзидан 3,—5, остидан эса 2, 25 метр бўлади. Траншеянинг узунлиги силослаш материаллари ва силос тайёрлаш планига қараб белгиланади. Масалан, траншеянинг чуқурлиги 2,5 — 3, кенглиги: огзидан 3,5 ва остидан 2,25 метр, узунлиги эса 25 метр бўлганида унга 100 тонна силос сиғади.

12 тонна силос тайёрланадиган ўраларнинг чуқурлиги 2,5, диаметри 3 метр бўлмоғи зарур. 20 тонна силос тайёрланадиган ўранинг чуқурлиги 3,8 диаметри 3 метр қилинади.

Силоснинг яхши зичланиши учун траншеяларнинг бурчаклари ярим доира шаклида эгилган бўлиши керак.

Ости, деворлари текис бўлмаган ўра ва траншейларга силос босиш мумкин эмас, чунки босилган силос текис жойланмасдан орада бўш жойлар қолиши мумкин. Бу ҳолда силос орасида моғол пайдо бўлиб, силоснинг сифати бузилади. Шунинг учун силос иншоотларининг девор ва остлари текис — силлиқ бўлиши керак. Агар иншоотларнинг девори ва ости цемент блан пешланмаган бўлса, уларни сомонсиз лой блан яхшилаб сувaш керак.

Траншеяларни цемент блан пешлаш сифатли бўлмоғи керак. Ўртасарой районидаги Свердлов номли колхозда траншеялар цемент блан яхши пешланмаган. Шунинг учун траншея деворининг пастида 40 — 50 сантиметргача қисми шўрлаган ва захлаб ётипти. Кўпинча иншоот девори блан унинг ости маҳкам уланмайди, натижада ерости сувлари силжиб иншоотга киради ёки босилган силоснинг шираси иншоотдан сизиб чиқади. Шунинг учун силосхона девор ва остларнинг цементланиши ва остининг девор блан маҳкам уланишини та'мин этиш керак.

Кўпинча, барча ўсимликларни бирхил даражада силосланмаслигини унутиб қўядилар. Ховос районидаги Ворошилов номли колхозда (раиси ўртоқ Худойбердиев) беданн нуқул ўзи силосга босилган. Ма'лумки, бедада қанд кам, протеин кўп, шунинг учун нуқул беданинг ўзини силослаш тавсия этилмайди — бу хил силос одатда бузилади. Қийин силосланучи ўсимликларни силослашда уларга маккажўхори, оқ жўхори ва шунга ўхшаш осон силосланучи кўк пояларни қўшиш керак. Агар хўжаликда беда силосланадиган бўлса унга кўк маккажўхори поя қўшиш зарур. Картошка пояси қийин силосланади, помидор, қовун-тарвуз, қовоқ палакларининг нуқул ўзи силосланмайди. Шунинг учун бу хил ўсимликларни силослашда ҳам уларга маккажўхори поя, карам барги ва бошқа енгил силосланучи ўсимликлар қўшиш тавсия этилади.

25 процент бедага 75 процент маккажўхари ёки оқ жўхори пояси қўшилса, жуда сифатли силос тайёрланади. Маккажўхори пояси ёки карам баргига 25 процент картошка поя қўшилса, силос чакки бўлмайди. Силослашда қийин силосланучи ҳашаклар аралаштирилган бўлса уларни ажратиб қаватма-қават қилиб босиш тўғри бўлмайди. Шунинг учун енгил силосланучи ўсимликни ҳам, қийин силосланучи ўсимликни ҳам аралаш ҳолда қирқиш ва шу ҳолда силосга босиш лозим. Шу блан бирга уларни силосхонада ҳам яхшилаб қориштириб, сўнгра шиббалаш зарур.

Маҳсус ачитқи ёки ҳархил дон (сули, арпа ёки маккажўхари) унини қўшиб қийин силосланучи ўсимликларнинг нуқул ўзини силослаш ҳам мумкин. Масалан: Ховос районидаги Ворошилов номли колхозда 90 тонналик траншеяга босилган бедага 300 килограмм арпа уни ардоби ва 15 фляг сут сивороткаси қўшилган. Аммо илмий ва тажрибавий ма'лумотларга қараганда қийин силосланучи ўсимликлар нуқул ўзи босилганда уларнинг ҳар тоннасига 20 — 30 килограмм ун ишлатиш тавсия қилинади.

Ёш кўк қамиш ўз ҳолича яхши силосланади. Лекин уни қийин силосланучи ўсимликларга аралаштириш блан силоснинг сифатини яхшилаш эмас, балки ёмонлаштириш мумкин. Шунинг учун қийин силосланучи ўсимликларни силосга босишда уларга қўшиш учун маккажўхори пояси карам барги ўрнида қамишдан фойдаланиш тавсия этилмайди.

А'ло сифатли силос тайёрлашнинг асосий шарти силосга ҳаво киритмаслиkдир. Бунга эришмоқ учун силосланаётган ўсимлик яхшилаб қирқилиб майдаланади, ва тезда иншоатга босилиб шиббаланиб зичлаштирилади. Шунда силоснинг орасида ҳаво, демак кислород бўлмайди. Агар силос орасида кислород бўлмаса, сут кислотаси тез тўпланади, шу блан силоснинг сақланиши ва сифатли бўлиши та'мин этилади. Юқорида кўрсатганимиз Ворошилов номли колхозда бошда бедани қирқиб босганлар, кейиндан комбайн бузилиб қолиб бедани қирқмасдан босаберганлар. Ҳолбуки, силосга босиладиган беда жуда майдалаб — ярим сантиметрдан қирқилиб босилиши керак. Енгил силосланучи ўсимликларнинг, масалан маккажўхори, оқжўхари пояларини бирмунча йирикроқ — 1 — 2 сантиметрдан қилиб қирқиб босиш мумкин бўлади. Фақат эрта баҳорда ўсадиган майда кўк ўсимликларнигина қирқмасдан силосга босиш мумкин. Бу ҳолда силосга босилаётган ўсимликни ўрага солишдан бошлаб то ўра тўлгунча тўхтовсиз шиббалаб туриш керак. Аммо кўпгина колхозларда шундай қилмайдилар. Улар ўрага ўсимликни босиб, сўнгра шиббалайдилар. Натижада иншоатдаги қалин силос қатламк яхши зичланмайди, орасига ҳаво кириб қолади. Катта иншоотларда силосга босилган ўсимликни трактор блан шиббалаш мумкин. Кичикроқ иншоатларда отдан фойдаланиш керак. Шунда ҳам девор ва бурчак ёнларини алоҳида қўл шиббаси блан, оёқ блан тепкилаб зичлаш зарур.

Яхши силос ҳосил қилишнинг яна бир муҳим шарти ўра ёки траншеяни тўлдириш муддатидир. Ховос районидаги Охунбобоев номли колхозда 50 тонналик траншеяга маккажўхори сўтасини уч кунгача босганлар. Натижада силос босиб бўлгунча аввалги тушган маккажўхори поялар қизиб кетиб учинчи кунда иншоатда жуда ёқимсиз, чириган ҳид пайдо бўлган. Ҳар куни қанча силос босиш мумкин бўлса, фақат ўшанча ўсимликни ўриш лозим. Ўрилган кўк ўсимлик тезда силосга босилмаса, унинг тўйимлилиги камаяди, бизнинг иссиқ шароитимизда тезда қуриб, пичанга айланиб қолади.

Силосга босилаётган ўсимликни тупроқ, чанг — тузонлар блан ифлослашга ҳам йўл қўйиб бўлмайди. Силосни шундай тезлик блан босиш керакки силосхонада бир кунда камида 2 метр қаттиқ зичланган қабат ҳосил бўлсин. Шунга биноан чуқурлиги 2,5 метрли ўрани бир кунда тўлдириш зарур. Траншея катта бўлса, уни бирнеча секцияларга бўлиб кунига битта секцияни, албатта тўлдириш лозим. Агар ўра ва траншеялар 3 — 4 метр чуқурликда бўлса, уларни бир-икки кунда, баландлиги 10 метрли минораларни эса 5 — 6 кунда тўлдириш керак. Агар кунига атиги бир бир-ярим метр қалинликда силос босилса, ўсимлик қизийди ва ҳатто чирийбошлайди. **Силос босишда ишда ҳечқандай узулишга йўл қўймаслик керак. Акс ҳолда босилган силоснинг устки қисми чирийди.**

Яхши силос ҳосил қилиш учун босилаётган ўсимлик муайян даражада намликка эга бўлиши керак. Силосланаётган ўсимлик намлиги 60 — 70 процентдан кам бўлмаслиги зарур. Ўсимликдаги намликни қуйидаги усулда аниқлаш мумкин. Агар ўсимлик поячаси олиниб буралганда ундан сув чиқса, демак унда етарли даражада (60 — 70 процент) нам борлиги, агар нам чиқмасдан уваланиб, синиб кетса, нам етарлик бўлмаганлиги ма'лум бўлади. Агар силосланучи ўсимликлар нам керагидан ортиқ бўлса, унга 30 — 50 процент миқдорида қуруқ ҳашак—тўпон, қирқилган поҳол қўшилади.

Агар силосланаётган ўсимликларда нам етарли бўлмаса, бу ҳолда унга серсув ўсимликлар қўшилади. Ба'зан силосга туз ҳам сепадилар. Бу нотўғри, бу блан силосланиш процесси яхшиланмайди.

Силоснинг сифатли бўлишини та'мин этиш учун иншоот устини тўғри ёпиш керак. Силосга босилган ўсимлик ҳарқанча шиббаланиб зичланса ҳам орадан 2 — 3 кун ўтгач, яна ўтиришади. Шунинг учун ўра траншеяни огзидан ошириб силос босиш керак. Бизнинг шароитда Советлар Иттифоқининг Ўрта ва Шимолий областьларидаги сингари силосга босилган ўсимлик кўп ўтиришмайди. Шунинг учун ўра, траншея тўлиши блан дарҳол силоснинг устини ёпиш керак. Силоснинг ифлосланмаслиги учун унинг устига дастлаб тол ёпиш, агар тол топилмаса 10 — 15 сантиметр қалинликда суюқ лой босиб, аммо унинг устига бир қават сомон, қамиш, бурган ва ҳоказолар солмасдан, 35—45 сантиметр қалинликда кесаксиз майда тупроқ босиш керак. Тупроқни яхшилаб зичлаш зарур. Ўраларнинг устига солинган тупроқ қубба, траншеялар устига солинган тупроқ эса, икки томонга нишаб том шаклида уюлиши лозим. Тупроқнинг ёрилмасдан, чўкмасдан туришига қараб бориш, агар силос ўтиришгандан кейин тупроқнинг айрим жойлари чўкса, ёрилса уларни дарҳол суюқ лой блан сувaб бекитиш — тузатиш лозим. Текширишда кўпгина колхозларда силоснинг устини ёпишда юқорида айтилган қоидага амал қилинмаётганлиги ма'лум бўлди.

Маккажўхори сўтаси ҳам пояга ўхшаб силосга босилади. **Лекин сўтани пешланмаган траншеяларга, ўраларга босиш ярамайди.** Силосланадиган сўтани бир куннинг ўзида босиб олиш лозим. Сўталарни яхши зичланиши учун, уларга майдалаб қирқилган баргли маккажўхори поя қўшилади. Сўтани жуда майдалаш, ҳатто допини ҳам қирқиш керак.

Майдаланган сўтани туширишдан олдин иншоот остига 20—25 сантиметр қалинликда қирқилган баргли поя солиш керак. Сўнгра сўтани тушириш зарур. Тўлиб усти ва четлари яхшилаб зичлангандан кейин сўтанинг устига 80—120 сантиметр қалинликда майдалаб қирқилган маккажўхари пояси босилиб, бу ҳам зичланади. Шундан кейин дарҳол силоснинг усти ёпилиши керак.

Шуни эсда тутиш керакки, силослаш қоидаларига тўла амал қилингандагина яхши силос тайёрлаш мумкин. Силосни тозда босиб олиш учун ишни конвейер усулида ташкил этиш лозим.

Е. ЕРШОВА,
Ўзбекистон чорвачилик илмий текшириш институтининг директори.

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланишга бағишланган Халқаро илмий-техника конференцияси

ЖЕНЕВА, 12 август. **(ТАСС махсус мухбири).** Бугун конференцияда айрим секциялар ўз ишларини давом этдирдилар.

Физика ва реакторлар секциясининг мажлисида турли типлардаги реакторларнинг тузилиши масаласи муҳокама қилинди. Совет олимлари академик А. И. Алиханов ва бошқаларнинг оғир сув блан ишлайдиган ва тажриба учун қурилган физик реактор тўғрисидаги докладини тақдим этдилар. Совет инженери Ю. Г. Николаев ўз докладида тепловой нейтронлар ёрдами блан ишлайдиган экспериментал ядро реактори проектини муфассал баён қилиб берди. Бу реактор ядро физикаси, ради химия ва биология соҳаларида кенг илмий тадқиқот ишлари олиб бориш учун қурилади.

СССР Фанлар академиясининг корреспондент а'зоси Г. Н. Кружилин физика ва техника тадқиқотлари учун қурилган реакторнинг тузилиши ва иши тўғрисида доклад қилди. 10 минг киловатт қувватга эга бўлган бу реактор физика экспериментлари учун ва янги энергетик ядро реакторларида иссиқлик чиқарадиган элементлар конструкцияси соҳасида тадқиқотлар ўтказмоқ учун нейтронлар беради. Совет олимлари қурган бу реактор 1952 йил апрель ойида ишга туширилган эди. Шу типдаги ма'лум реакторлар орасида бу реактор иссиқлик берадиган нейтронларни кўп ҳосил қилиши жиҳатидан Европада биринчи ҳисобланади.

Химия, металлургия ва технология секциясининг эрталабки мажлиси академик А. П. Виноградов раислиги остида ўтди ва парчаланишда ҳосил бўладиган ба'зи моддаларнинг химияси масалаларига бағишланди. Академик Виноградов секциягa Ю. Б. Герлитнинг «Технециянинг ба'зи химиявий хусусиятлари» деган темадаги докладини тақдим қилди. Бу секциянинг кундузги мажлисида совет олимлари оғир элементлар химияси масалаларига бағишланган иккита доклад тақдим қилдилар.

Биология ва медицина секциясининг мажлисида радиактив изотопларни медицинада қўлланишга бағишланган докладларни муҳокама қилиш давом этдирилди. Бошқа докладлар қаторида секцияда совет олимлари М. Н. Фатеева ва Д. Л. Фердманларнинг докладлари ҳам муҳокама қилинди.

ЖЕНЕВА, 12 август. **(ТАСС махсус мухбири).** Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланишга бағишланган Халқаро илмий-техника конференцияси беш кундан бери давом қилмоқда. Муҳокама қилинган масалалар устида умумий музокаралар тамом бўлганидан кейин конференция қатнашчилари атом энергиясини ўрганиш ва уни экономиканинг турли тормоқларида қўлланиш блан боғлиқ бўлган масалаларни батафсил муҳокама қилишга киришдилар. Бу масалалар айрим секцияларнинг мажлисларида батафсил муҳокама қилинмоқда. Секциялар конференциянинг охирги кунигача ўз ишларини давом этдирадилар.

Броқ, конференциянинг иши секцияларнинг мажлисларини ўтказиш блан чекланмаётир. Конференция доирасида ҳозирги вақтда бошқа бирқанча тадбирлар ҳам ўтказилмоқда. Бу тадбирлар турли мамлакатларда атом энергиясини ўрганиш ва ундан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида қилинган ишларнинг натижалари блан танишишга ёрдам беради, шунингдек конференцияда қатнашаётган олимлар ўртасида тажриба айирбошлашга ёрдам беради.

Атом энергиясини ўрганишга ва ундан тинч мақсадларда фойдаланишга бағишланган виставкаларда, илмий оммабоп кинофильмлар, шунингдек конференцияда муҳокама қилинаётган проблемалар ҳақида ўқилаётган лекциялар мана шундай тадбирлардандир. Бу лекцияларни ўқишда СССР, АҚШ, Англия, Франция, Дания ва Швециянинг отоқли олимлари қатнашмоқдалар.

Ёшлар ва студентларнинг халқаро V фестивалида

ВАРШАВА, 12 август. (ТАСС). Польша Бирлашган ишчи партияси ва ҳукуматнинг раҳбарлари Б. Берут, Ю. Циранкевич, А. Завадский, З. Новак, Э. Охаб ва Я. Берман бугун совет ёшлари делегацияси ҳузурига бордилар. Совет йигитлари ва қизлари азиз меҳмонларни самимият блан кутиб олдилар.

Б. Берут партия ва ҳукумат номидан совет ёшлари делегациясига қизғин салом айтди ва делегацияга фестивальнинг қолган кунларида яна муваффақиятлар тилади. Ўртоқ Берут ўз нутқининг охирида, яшасин Совет Иттифоқининг ёш авлоди, деди.

И. В. Сталин номидаги Маданият ва фан саройида бугун тушгача Европа ёшлари вакилларининг учрашуви бўлди. Конгресс залида Европанинг 25 мамлакатидан келган 3 мингга яқин йигит ва қиз тўпланди. Ёшлар йиғилишини француз ёшлари делегациясининг раҳбари Поль Лоран очди.

Учрашув қатнашчилари Европа ёшларига қарата ёзилган мурожаатни қабул қилдилар. Мурожаатда, жумладан, бундай дейилади:

25 йил мобайнида бизнинг қит'амиз икки марта жаҳон урушининг ўчоғи бўлди. Мамлакатларимиз мисли кўрилмаган кулфат ва вайронликларга дучор бўлди. Биз мана шуларнинг такрорланишини истамаймиз. Европа мамлакатлари ёшларининг зиммасида катта мас'улият бор. Биз Европанинг уруш ўчоғидан тинчлик ўчоғига айлантирилишини истаймиз. Биз Европа ёшларини атом уруши хавфига қарши курашда бирлашишга, қурол-яроғларни камайтириш учун, Европада коллектив хавфсизлик учун курашишга чақирамиз. Биз Германияни тинч, демократик асосларда бирлаштиришни талаб қиламиз.

Бутун кун бўйи турли мамлакат ёшларининг учрашувлари бўлди. Поляк қўшини театрида Фридрих Шиллер хотирасига бағишланган кеча ўтказилди, совет делегациясининг бадиий группаси «Гвардия» залида катта муваффақият блан такрор концерт берди.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ПАЛАТАСИНИНГ МАЖЛИСИ

БЕРЛИН, 12 август. (ТАСС). Бугун Берлинда Германия Демократик Республикаси Халқ палатасининг мажлиси очилди.

Мажлис очилиши олдидан Германия Демократик Республикаси Халқ палатаси президиумининг Иоганнес Дикман бошчилигидаги а'золари ва Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг бош министр Отто Гротеволь бошчилигидаги а'золари президиумга чиқдилар. Халқ палатаси мажлисида дипломатик корпус а'золари, шунингдек немис ва четэл матбуотининг вакиллари ҳам ҳозир бўлдилар.

Халқ палатасининг бугунги мажлиси кун тартибида қуйидаги масалалар бор: Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг баёноти, Германия Демократик Республикасининг ички ишлар министри қилиб К. Марон тайинланганлигини тасдиқлаш ва бошқалар.

Халқ палатаси депутатлари К. Маронниң Германия Демократик Республикасининг ички ишлар министри қилиб тайинланганлигини тасдиқлаганларидан кейин, раислик қилучи Иоганнес Дикман ҳукумат баёнотини ўқиб бермоқ учун Германия Демократик Республикасининг бош министри Отто Гротевольга сўз берди.

ЖАНУБИЙ КОРЕЯ МА'МУРЛАРИНИНГ ИҒВОЛАРИ ТЎҒРИСИДА ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ПЕКИН, 11 август. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабарида айтилишича, лисинманчиларнинг Кореяда яраш тўғрисидаги битимни бузишга уринаётганликлари ҳақида бугун Хитой Халқ Республикасининг ташқи ишлар министрлиги баёнот э'лон қилган.

Хитой Халқ Республикаси ҳукумати, дейилади баёнотда, Жанубий Корея ма'мурларининг Кореяда яраш тўғрисидаги битимни бузишга қаратилган ҳамда Кореяда яраш битимининг бажарилишини кузатувчи бетараф комиссияга нисбатан хавф туғдиришга қаратилган бу ҳаракатларини асло йўл қўйиб бўлмайдиган ҳаракатлар деб ҳисоблайди.

Яраш тўғрисидаги битимни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қўшинларининг қўмондонлиги номидаги имзолаган Қўшма Штатлар, дейилади баёнотда, Жанубий Корея ма'мурларининг бебошлигига хотима бермоқ учун дарҳол та'сирли чоралар кўриши, шунингдек хавфсизликни та'минлаши ҳамда Кореяда яраш битимининг бажарилишини кузатувчи бетараф комиссиянинг ишлаши учун нормал шароит вужудга келтириши лозим. Урушда Бирлашган Миллатлар томонида туриб қатнашган бошқа манфаатдор барча мамлакатларнинг ҳукуматлари ҳам Бирлашган Миллатлар қўмондонлигининг яраш тўғрисидаги битим бўйича ўз зиммасига олган халқаро мажбуриятларни тўғри бажаришини кузатиб туришга мажбурдирлар.

Хитой Халқ Республикаси Кореядаги ярашни мустаҳкамлаш учун ва Кореяни тинч йўл блан бирлаштириш учун курашмоқда, — дейилади баёнотда. — Хитой Халқ Республикаси қуролли кучларнинг ҳаммаси Кореядан олиб чиқиб кетилиши лозим, деб ва корейс халқи Кореяни бирлаштириш масаласини тинч йўл блан ҳал қилиш имкониятига эга бўлмоғи учун манфаатдор мамлакатларнинг ҳаммаси Кореянинг тинч ривожланишини таминламоқлари лозим, деб ҳисоблайди.

Хитой Халқ Республикаси Кореяда яраш тўғрисидаги битимни имзолаган ҳар икки томон яраш битимининг бажарилишини кузатувчи бетараф комиссияга ҳурмат блан қарашлари ва комиссиянинг иши учун нормал шароит вужудга келтириш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим, деб ҳисоблайди.

Яна шу баёнотда манфаатдор мамлакатлар Корея масаласини тинч йўл блан ҳал қилишга эришиш мақсадида Узоқ Шарқ ва Осиёдаги ҳамма мамлакатларнинг иштироки блан кенгаш чақиришга да'ват қилинади.

КОРЕЯДАГИ ЯРАШ ЮЗАСИДАН ТУЗИЛГАН ҲАРБИЙ КОМИССИЯДАГИ АМЕРИКА ВАКИЛИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 12 август. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Панминьжоньдан хабар беради: Яраш юзасидан тўзилган ҳарбий комиссиянинг мажлисида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Кореядаги қўмондонлиги вакили бугун корейс-хитойлар томонининг вакилларига, қўмондонлик яраш битимининг бажарилишини кузатувчи бетараф комиссия а'золарининг хавфсизлигини «Жанубий Корея намойишчилари» томонидан бўладиган тажовузлардан гарантиялайди, деб айтди.

Бугун ишончли манба'лардан олиб берилган хабарларга қараганда, яраш битимининг бажарилишини кузатувчи бетараф комиссия Жанубий Корея ҳукуматининг, бу комиссия 13 август соат 14 гача Кореядан чиқиб кетсин, деб талаб қилиб берган ультиматумини рад қилган.

Яраш юзасидан тузилган ҳарбий комиссиядаги БМТ бош делегати генерал-майор Паркс мажлисдан кейин ўтказилган матбуот конференциясида «лозим бўлиб қолган тақдирда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томони яраш битими шартларининг бажарилишини гарантиялаш мақсадида ҳарбий соқчиликни та'минламоқ учун ўзининг бутун имкониятларидан фойдаланади» деб айтган.

Англия ташқи ишлар министрлиги вакилининг айтганлари

ЛОНДОН, 12 август. (ТАСС). Рейтер агентлиги хабар беради: Бугун Англия ташқи ишлар министрлигининг вакили, Корея масаласини кўриб чиқмоқ учун Узоқ Шарқ конференциясини чақириш тўғрисида Корея Халқ-Демократик Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг ва Хитой Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг баёнотида қилинган таклифни Англия «лозим бўлган равишда ма'лумот учун қабул қилди» деб айтди.

Австриядаги Совет элчихонасининг билдириши

ВЕНА, 12 август (ТАСС). Австриядаги Совет элчихонаси билдиради: 12-нчи августда СССРнинг Австриядаги фавқулодда ва мухтор элчиси И. И. Ильичев федерал канцлер Ю. Раабга хат юборди. Хатда давлат шартномаси кучга кирганлиги мунособати блан Совет ҳукумати Совет Иттифоқига қарашли бўлган, ҳозирги вақтда Австрия федерал темирйўллари фойдаланиб турган ўлжа темирйўл составларини Австрия ҳукумати ихтиёрига бепул топширишни мумкин деб топганлиги ма'лум қилинади.

Ҳиндистон бош министри Нерунинг СССРда бўлиши тўғрисидаги ҳужжатли фильм Нью-Йоркда кўрсатилди.

НЬЮ-ЙОРК, 12 август (ТАСС). Нью-Йоркдаги Ҳиндистон бош элчихонаси ҳузуридаги ҳинд информация бошқармаси «Ҳиндистон Бош министри Нерунинг Совет Иттифоқига қилган саёҳати» деган ҳужжатли кинофильмни матбуот вакиллари учун кўрсатди. Кўрикда ҳозир бўлганлар совет халқи Ҳиндистон Бош министрини нақадар хурсандлик блан кутиб олганлигини кўрсатучи бу фильмни қизиқиб тамоша қилдилар.

Жазоирда аҳвол

ПАРИЖ, 12 август. (ТАСС). Жазоирдаги аҳвол ҳали ҳам жуда кескин. «Юманите» газетасининг хабарида айтилишича, кейинги кунларда Орес тоғликлари районида ва Бискра шаҳри атрофида маҳаллий аҳоли блан француз қўшинлари ўртасида бўлган жангларда ҳар икки томондан 67 киши ўлган. Шу жанглар вақтида француз қўмондонлиги ҳарбий авиацияни ҳамда парашютчилар бўлинмаларини ишга солган.

Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, фақат кечаги куннинг ўзидагина Мескиан яқинида бўлган тўқнашулар натижасида жандармериянинг моторлаштирилган патрульлари жазоирлилардан 7 кишини ўлдирган. Орес районида полициялар мусулмон французлардан 19 кишини қамоққа олганлар.

Константиндаги трибунал 31 кишини «давлатнинг ташқи хавфсизлигига қасд қилишда» айблаб 8 ойдан 2 йилгача муддат блан қамоққа ҳукм қилган.

Америка қишлоқ хўжалик делегациясининг Ўзбекистонда бўлиши

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Америка қишлоқ хўжалик делегацияси 13 августда республика ҳаёти блан танишишни давом этдирди.

Делегация а'золарининг катта группаси 4-нчи «Вревский» зотли моллар совхозига борди. Меҳмонлар бу хўжаликнинг экономикаси, молларни боқиш режими блан, ем-хашак базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш юзасидан олиб борилаётган ишлар блан қизиқдилар. Совхоз директори П. Е. Ставнойнинг кабинетида америкали фермерлар соғин сигирларнинг маҳсулдорлигини ошириш йўллари тўғрисида суҳбатлашдилар. Совхоз ходимлари чорва молларни озуқалантириш ва асраш шароитига асосий э'тибор бераётганликларини, лекин шу блан бирга молларнинг насл составини яхшилаш учун ҳам кўп ишларни қилаётганликларини айтдилар. Америка делегациясининг бошлиғи—Небраска штатидаги университет ҳузуридаги қишлоқ хўжалик колледжининг декани Уильям Ламберт ишнинг бундай методи эффектив эканлигини кўрсатадиган конкрет мисоллар келтиришни сўради. П. Е. Ставной совхознинг бутун тарихи чорвачиликда совет мутахассислари амал қилаётган мичуринчи принципларнинг тўғрилигини яққол тасдиқлаб турибди, деди. 1939 йилда, совхоз ўз ишини бошлаётганда буерга мамлакатнинг шимолий районларидан моллар келтирилган эди. Ўша вақтда ҳар сигирдан ўрта ҳисобда 1600 килограммдан сут соғиб олинган эди. Молларнинг насл составини яхшилаш йўлида олиб борилган ишлар ҳамда шу блан бирга молларни боқиш шароитининг тобора яхшиланганлиги юқори маҳсулдор сигирларни етиштиришга имкон берди. 1954 йилда ҳарбир сигирдан соғиб олинган сутнинг ўртача миқдори 4704 килограммни ташкил этди, я'ни 1939 йилдагига нисбатан қарийб уч баравар кўп бўлди. Айрим сигирлардан эса йилига 7 — 8 минг ва ҳатто 10 минг килограммдан сут соғиб олинди.

Делегация а'золари совхознинг чорвачилик фермаларини, бузоқхонасини кўздан кечирдилар, маккажўхорининг қандай силос қилинганини қараб турдилар. Меҳмонлар совхоз ходимлари блан хайрлашганларида, буерда кўрганларининг ҳаммаси уларда яхши таассурот қолдирганлигини айтдилар.

Сўнгра Уильям Ламберт бошчилигидаги америкали меҳмонлар группаси Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозига бордилар. Униккинчи бригаданинг дала шийпонида делегация а'золари блан бу колхоз пахтакорлари ўртасида самимий учрашув бўлди.

«Қизил Октябрь» колхозининг раиси Жаббор Рустамов пахтакорларнинг меҳнати тўғрисида, уларнинг деҳқончилик маданиятини ошириш учун, катта майдонларда пахтадан юқори ҳосил олиш учун олиб бораётган кураши ҳақида муфассал гапириб берди. Колхоз ишлабчиқаришининг структураси ҳақида, пахтакорларнинг даромадлари тўғрисида, колхознинг МТС блан ва тайёрлаш органлари блан ўзаро мунособатлари тўғрисида, колхоз қишлоғининг маданиятини ривожлантириш ҳақида кўп саволлар берилди. Меҳмонлар ўзлари берган саволларнинг ҳаммасига батафсил жавоб олдилар. Америкали фермерлар колхоздан жўнаб кетиш олдидан пахта далаларини кўздан кечирдилар.

Делегация а'золарининг иккинчи группаси шу пайтда Янгийўл районидаги 2-нчи МТС блан танишди. Америкали фермерларнинг илтимосига мувофиқ МТС директори П. К. Галицинский уларга колхоз ишлабчиқаришида қўлланиладиган машиналарни кўрсатди, механизаторларнинг иши тўғрисида гапириб берди. МТС марказий усадьбасида меҳмонлар пахта териш машиналари олдида тўхтаб турдилар. Машина юргизиб юборилганда делегация а'золаридан бири—фермер Чарльз Хэрс рульга ўтирди. У машинани ҳайдаб айланиб келганидан кейин, агрегатни жуда мақтади ва уни бошқариш жуда қулай бўлганлигини алоҳида та'кидлаб ўтди.

Делегация а'золари МТС даги диспетчерлик хизмати блан қизиқиб танишдилар, чеканка машинасининг ишини диққат блан кузатдилар.

Меҳмонлар Янгийўл районидаги 2-нчи МТС хизмат қилаётган Сталин номли колхозда бўлдилар. Улар бу колхознинг раиси Абдулла Ортиқов блан узоқ суҳбатлашиб, колхозда қўлланилаётган агротехника, кўптормоқли хўжаликни ривожлантириш тўғрисида ўзларини қизиқтирган ахборот олдилар.

Куннинг охирида Америка қишлоқ хўжалик делегацияси бутун состави блан Октябрь районидаги Каганович номли колхозга келдилар. Бу колхозга икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов раҳбарлик қилмоқда. Бошқа жойлардаги каби бу ерда ҳам делегация самимият блан кутиб олинди.

Меҳмонлар республикада илғор бўлган ва гектаридан 40 центнер ва бундан ҳам ортиқ пахта олаётган бу колхоз яқиндагина қўриқ бўлиб ётган ерларда жойлашганлигини билиб, бунга қизиқдилар. Делегация а'золари колхоз далаларини айланиб чиқдилар, пахтакорларнинг уйларида, болалар яслиларида бўлдилар.

Колхоз правлениеси Америка қишлоқ хўжалик делегацияси шарафига зиёфат берди. Зиёфат бемалол, дўстона вазиятда ўтди. Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатлари халқлари ўртасидаги дўстликнинг мустаҳкамланиши ва ривожланиши учун, бутун дун'ёда тинчлик учун қадаҳлар кўтарилди.

Зиёфат вақтида колхоз бадиий ҳаваскорлари коллективининг иштироки блан концерт берилди. (ЎзТАГ).

Сув полоси бўйича республика мусобақалари

10 август куни «Буревестник» спорт жамиятининг сув станциясида ёш спортчиларнинг сув полоси бўйича республика мусобақалари бошланган эди. Мусобақаларда Тошкент, Бухоро, Самарқанд, Фарғона областьларининг терма командалари ва Тошкент шаҳрининг иккита терма командаси қатнашмоқда.

Мусобақанинг биринчи кунида Тошкент областининг терма командаси Бухоро областининг спортчилари блан учрашдилар. Учрашувда Бухоролилар 6:5 ҳисоби блан ғолиб чиқдилар.

Айниқса, Самарқанд ва Фарғона областьларининг терма командалари ўртасидаги мусобақа ғоят кескин вазиятда ўтди. Учрашувнинг дастлабки минутларидаёқ фарғоналилар ташаббусни ўз қўлларига олиб, бирин-кетин тўпни қарши томон дарбозасига киритабошладилар ва ўйиннинг биринчи ярмини 4:0 ҳисоби блан ўз фойдаларига ҳал қилдилар. Ўйиннинг иккинчи ярмида ҳам Фарғона областининг терма командаси самарқандлилар ҳужумини тез ва муваффақиятли қайтариб, ўйиннинг охирида 11:0 ҳисоби блан ғалаба қозондилар. Ўйинда фарғонали спортчи В. Захаренко сузиш ва ўйин техникасини пухта эгаллаганлигини намойиш қилди. Самарқанд областининг терма командаси эса, сув полоси бўйича ўтказилаётган бу мусобақага тайёргарликсиз келганлигини кўрсатди.

Фарғона ва Самарқанд областьларининг терма командалари ўртасида бўлган мусобақалардан сўнг Тошкент шаҳрининг 1-нчи ва 2-нчи терма командалари учрашдилар. Бу учрашувда ҳар икки томон ватерполистлари ҳам актив ўйнадилар. Ўйиннинг иккинчи ярмида Тошкент шаҳрининг биринчи командаси ташаббусни ўз қўлига олиб, 3:1 ҳисоби блан мусобақада ғолиб чиқди.

Сув полоси бўйича. мусобақалар 15 августгача давом этади.

Янгийўл районида спорт ишлари жонлантирилсин

Қишлоқларда оммавий спорт мусобақаларини ўтказиб туриш ва ёшларни, айниқса ўзбек хотин-қизларини спорт секцияларига қатнашишларини та'минлаш катта аҳамиятга эгадир. Спорт ёшларни соғлом, бақувват, чаққон қилади, уларнинг меҳнат қилиш қобилиятларини ўстиради.

Янгийўл районида 13 та колхоз бор. Молотов номли, Жданов номли, «Коммунизм» колхозларида физкультура ва спорт ишлари яхши йўлга қўйилган. Бу колхозларда спорт майдончалари, стадионлар мавжуд ва зарур даражада жиҳозланган. Спортнинг волейбол, баскетбол, футбол, енгил ва оғир атлетика каби турлари бўйича оммавий мусобақалар ўтказилиб турилади. Ёшлар спорт секцияларига жалб қилиниб, улардан қобилиятли значкист ва разрядчилар тайёрлашда бирмунча ютуқлар қўлга киритилди.

Броқ районнинг кўпчилик колхозларида спорт майдончалари қуриш, спорт секцияларини ташкил этиш ва ёшларнинг оммавий мусобақаларини ўтказишга етарли э'тибор берилмаётир.

Ленин номли колхоз районда энг катта ва бой колхозлардан бири ҳисобланади. Колхозда 250 дан ортиқ комсомол а'зоси ва юзлаб ёшлар меҳнат қиладилар. Улар пахта далаларида самарали меҳнат қилиш блан бирга, спорт блан шуғулланишни, соғлом ва бақувват бўлишни истайдилар. Лекин колхоздаги ёшларнинг спортга бўлган қизиқишларига ҳечким аҳамият бермаётир. Колхоз қуйи физкультура коллективининг раиси ўртоқ Х. Қўшоқов хўжалик ишлари блан банд бўлганлигини пеш қилиб, колхозда спорт майдончасини қуриш ва ёшларни спорт мусобақаларига жалб қилиш ишига юзаки қараб келмоқда. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ А. Қўчқоров) колхозда спорт майдончасини ташкил этиш ўрнига, мавжуд бўлган футбол стадионини ҳайдатиб, экин экдириб юборган. Правление район партия комитети ва район ижроия комитетининг колхозларда спорт майдончаси қуриш учун 1,5-2 гектар ер ажратиб бериш ҳақидаги кўрсатмасига э'тиборсизлик блан қарамоқда.

Колхозда спорт ишларини жонлаштириш учун ажратилган маблағлар мақсадсиз сарф қилинади. Бу нарса қуйи физкультура коллективи раиси ўртоқ Х. Қўшоқовнинг спорт ишларини ривожлантириш уёқда турсин, ҳатто ташкилий ишларни ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйганлигини кўрсатади.

Шунингдек, Свердлов номли, Сталин номли, Хрушчев номли, Фрунзе номли, Петров номли, Навоий номли колхозларда ҳам раҳбарларнинг мас'улиятсизлиги туфайли спорт ишлари ёмон аҳволда. Бу колхозларнинг правлениелари, қуйи физкультура коллективларининг раҳбарлари ва комсомол ташкилотлари спорт майдончаларини қуриш ва оммавий спорт мусобақаларини ўтказишга иккинчи даражали иш деб қарамоқдалар.

Ёшларнинг спортга бўлган қизиқишларини қондиришда район физкультура ва спорт комитетининг раиси ўртоқ А. Раҳимов (у, «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти район Советининг раиси ҳамдир) колхозларнинг раҳбарларига ва қуйи физкультура коллективларининг раисларига нисбатан талабчанликни бўшаштириб юборган.

Ўртоқ Раҳимов қуйи физкультура коллективларининг раисларидан спорт майдончаларини қуриш ва оммавий спорт мусобақаларини ўтказишни қат'ий талаб қилмайди. Қуйи физкультура коллективлари олдига конкрет вазифалар қўйиб, унинг ижросини текширмайди. Натижада қишлоқларда колхозчи ёшлардан значкистлар ва разрядчилар тайёрлаш ишлари мутлақо қониқарсиз олиб борилмоқда.

Район колхозларидаги қуйи физкультура коллективлари ўртасида май ойида ўтказилган мусобақаларда 1500 га яқин киши қатнашиши керак эди. Афсуски, қуйи физкультура коллективларида тарқоқлик кайфияти кучайганлиги туфайли спартакиаданинг биринчи этапида мусобақаларга район бўйича мингга яқин киши қатнашди. Спартакиаданинг иккинчи этапи—район биринчилиги учун бўлган мусобақаларда эса 1452 киши ўрнига 436 спортчи иштирок этди. Шулардан фақат 84 таси хотин-қизлардир.

Колхозчи-спортчилардан значкистлар ва разрядчилар тайёрлаш ишлари ҳам талабга жавоб бермайди. Районда фақат битта биринчи разрядли шахматчи бор. Иккинчи разрядли спортчи 4 та. 1955 йилнинг январь ойидан буён эса, 8 та учинчи разрядли волейболчи, 11 та учинчи разрядли футболчи, 6 та иккинчи разрядли баскетболчи тайёрланди, холос. Бу эса ўтган йилнинг шу муддати ичида тайёрланган разрядчиларга қараганда бирнеча марта камдир.

Ёшларнинг БГТО ва ГТО значёкларига норма топширишлари ҳам қониқарсиз олиб борилаётир. Шу йилнинг ўтган 6 ойи ичида биринчи даражали ГТО значёгига 263 киши, БГТО значёгига 43 киши ва иккинчи даражали ГТО значёгига 3 киши норма топширган. Булар ичида хотин-қизлар, айниқса ўзбек хотин-қизлари жуда озчиликни ташкил этади.

Қишлоқ хўжалиги артельларида спорт мусобақаларини ўтказишда, значкистлар ва разрядчилар тайёрлаш ишларини амалга оширишда колхоз раислари ёрдам кўрсатмаётирлар.

Спорт майдончалари қуриш ва спорт секцияларининг ишини жонлантириб юборишда колхозларнинг комсомол ташкилотлари муҳим роль ўйнайди. Район комсомол комитети колхозларда спорт ишларини яхшилаш учун бошланғич комсомол ташкилотларига тегишли кўргазмалар бериб бориши, район физкультура ва спорт комитетига амалий ёрдам бериши керак. Броқ бундай қилинмаётир.

Ёшлар спорт блан шуғулланишни астойдил истайдилар. Уларнинг ҳақли талабларини амалга ошириш колхоз правлениелари ва қуйи физкультура коллективларининг асосий вазифаларидан биридир. Район физкультура ва спорт комитетининг раҳбарлари, колхоз комсомол ташкилотлари ва район комсомол комитети блан ҳамкорликда иш олиб бориб, колхозларда тез кун ичида спорт майдончаларини қуриш ва ёшларни кўплаб спорт секцияларига жалб қилишга жиддий э'тибор беришлари керак. Улар шундай қилгандагина ёшларимизнинг бақувват, эпчил ва соғлом бўлишларига ва уларнинг меҳнат қобилиятларини оширишга замин ҳозирлаган бўладилар.

С. БОҚИЕВ.

СУД ЗАЛИДАН

Ўғрилар жазоланди

Турғун Ашурматов, Федор Дмитриевич Зайцев, Ўктам Тўроповлар узоқ вақт бирорта ҳам ижтимоий-фойдали иш блан шуғулланмай юрганлар. Улар шу йил 18 июль кечаси соат 10 ларда Ўртачирчиқ район марказидаги пахта пункти олдида Пискент район «Сельхозснаб» бухгалтери Андрей Иванович Линнинг қўлидаги соатини, 280 сўм пулини, 5000 сўмлик 3 процентли давлат заёмини ва бошқа нарсаларини сумкаси блан ошкора равишда тортиб олганлар.

Ўртачирчиқ район 1-нчи бўлим халқ судининг яқинда Каганович номли колхоз қизил чойхонасида очиқ суд мажлиси бўлиб, ўғриларнинг жиноий ишини кўриб чиқди.

Суд Турғун Ашурматовни 10 йил, Фёдор Дмитриевич Зайцевни 8 йил, Ўктам Туроповни 6 йил аҳлоқ тузатиш меҳнат лагерига, жазо муддатини ўтаб чиққанларидан кейин Ашурматов, Зайцевларни 4 йилдан, Туроповни 2 йил сайлаш ва сайланиш ҳуқуқидан маҳрум этиш, шунингдек, уларнинг мол-мулклари ҳисобида жабрланучи Лига зарарни ундириб бериш ҳақида ҳукм чиқарди.

Меҳнаткашлар суд ҳукмини самимий ма'қулладилар.

ХРОНИКА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Алексей Алексеевич **Епишевни** СССРнинг Руминия Халқ Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси қилиб тайинлади.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

КИНОЛАРДА:

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА»—эрталаб соат 10 да **Украин халқ сан'ати,** кундуз соат 12 дан кеч 10 гача янги бадиий фильм **Чўққилардаги шарпалар ғойиб бўлмоқда.**

НАВОИЙ номли — кеч соат 10 гача **Чўққилардаги шарпалар ғойиб бўлмоқда,** кеч соат 10 да **Йўлбарсларни ўргатучи.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кеч соат 10 гача **Чўққилардаги шарпалар ғойиб бўлмоқда,** кеч соат 10 да **Райком секретари.**

«ИСКРА» — кеч соат 9 дан **Ляна.**

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — кеч соат 9 дан **Юлдуз.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

НАВОИЙ номли, «ХИВА» — **Чўққилардаги шарпалар ғойиб бўлмоқда.**

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — кундуз **Ёш гвардия,** кечқурун **Жонажон мамлакатимиз бўйлаб.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136 Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими — 38142

Р. 06757. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № А — 1484.